

„Egy iskola – Egy polgárőr” mozgalom

**osztályfőnöki óra keretében tartandó
előadásokhoz**

OKTATÁSI SEGÉDANYAG

2007

Az oktatási segédanyag szerzője:
Lázár László

Az oktatási segédanyagot lektorálta:
X. Y.

A Tantervet jóváhagyta:
Dr. Túrós András
OPSZ elnök

A program elektronikus úton történő átadásáért az EduSoft Kft. felelős.

Szerzői jogtulajdonos:

- **Lázár László** szerző, valamint
- az **EduSoft Kft.**

A **kiadói jogot** az EduSoft Kft. az OPSZ részére **részben** átadja, kizárólag az „Egy iskola – Egy polgárőr” mozgalom keretében a polgárőrök által tartandó oktatáshoz. Más területen történő felhasználáshoz, saját szerzői termékként való propagálásához, saját reklámként történő felhasználáshoz, kereskedelmi forgalomban történő terjesztéshez az EduSoft Kft. nem járul hozzá.

A „TANTERV” és oktatási segédanyag oktatásban történő használata és sokszorosítása, kizárólag az OPSZ nyilvántartásában rögzített feltételekkel történhet.

Első tanóra:

- Oktató /előadó/ bemutatkozása.
- Polgárórség bemutatása.
- A gyermekek szimpátiájának elnyerése.

Kedves Gyerekek!
Lányok és Fiúk!

Bemutakozom **X.Y.** polgárőr vagyok, a „**Z**” Polgárőr Egyesület tagja /vezetője...stb./. Egyesületünk a Megyei Polgárőr Szövetséghez tartozik, amely közvetlen tagja az **Országos Polgárőr Szövetségnek.**

Egyesületi taglétszámunk közelfő, azonban országos létszámunk meghaladja a **70 ezret.** Tagságunk személyi összetétele nagyon változó, van közöttünk idős és fiatal, nő és férfi, de van közöttünk **ifjú polgárőrként** nagyon sok gyerek.

Apropó! Tudjátok-e, hogy hány éves korig tart a gyermekkor (14), a fiatalkor (18), és hogy nevezzük az azon felülieket (felnőtt korú)?

Gyerekek! Valószínű, hogy vannak közöttetek olyan gyerekek, akiknek rokonságában, barátok között vagy ismeretségi körükben van polgárőr, de lehet, hogy ők sem tudják azt, hogy mi is az a polgárórség, mit takar ez a fogalom. Éppen ezért szeretném nektek ezt bemutatni, azonban egy kis történelmi áttekintéssel kezdeném.

Az őrzés védelem, a támadás elhárítás módjainak kialakulása, mint egy 5 Millió évvel ezelőttre tehető. Kezdetben csaknem kizárólag a különféle állatok támadásának, a táplálékszerzésnek a megakadályozása jelentette az őrzésvédelmet, az életvédelmet.

Az őrzésvédelem eszköztárát kezdetben faágak, kövek, nagyobb csontok, elhullott állatok agancsai nyújtották. Később kb. 120 ezer évvel ezelőtt jelentek meg a pattintott kövekből készült fegyverek, kb. 20 ezer évvel ezelőtt az íj és a nyíl. Számos kutatás bizonyítja, hogy kb. 10 ezer évvel ezelőtt sikerült a kutya háziásítása, és mint háziállat az ember hűségese segítőjévé vált. A Babilon birodalomban a kutyát nyájak és a törzs őrzésére alkalmazták. Kb. 3 ezer évvel ezelőtt az eszköztár fejlesztését hozta a réz, a bronz, a vas előállítás és használata.

A védelmi rendszer fejlődésével döntő változást hozott a tulajdon, illetve az osztálytársadalmak kialakulása.

A római jog alapján: „a tulajdon egy dologfeletti teljes hatalom, amelynél fogva a magáéban bárki mindazt megteheti, amivel nem zavar másokat”.

A tulajdonosi jogosultságok zavartalan gyakorlását az önvédelem mellett a jogi eszközök is biztosították. A tulajdon ellen vétőket igen súlyos „büntetés” érte, elsősorban elrettentő, visszatartó céllal.

A középkorban a védelmi rendszer fejlődésére döntő hatást gyakoroltak a várak építései, hiszen az illetéktelenek megközelítése miatt természetes (meredek szikla) és mesterséges (vizesárok, palánk, felvonóhid, stb..) akadályokat alkalmaztak. A várakat képzett lovas-katonák, gyalogosok, lövészek, tüzérek védték, akikhez várostrom esetén több ezer képzetlen és iskolázatlan ember csatlakozott.

A későbbiek során különböző szervezetekkel igyekeztek a települések nyugalmát biztosítani.

Ilyen szervezetek voltak:

- A nem reguláris őrszolgálatok: Ők voltak, akik vigyázták a rendet és a lakosság nyugalmát biztosították a várfalak körül a külső és belső ellenséggel szemben.
- Önkéntes tűzvédelem: A XIV. – XVII. századra jellemző az önkéntes tűzvédelem, amely a település tűztoronyából vetette óvó tekintetét a településre, és az esetleges tűz jelzésén kívül feladata volt a különböző bűnesetek jelzése is. A vidéki falvak, községek határában csőszök vigyáztak a rendre. Délvidéken a bujkáló szökött katonák, csavargók megfékezésére úgynevezett „látókat” állítottak.
- Hajdúk: A XVI – XVIII. században főleg Hajdú megyében volt jellemző a „hajdúk” intézménye, a megye neve is innen származik.

A hajdúk jelentős szerepet vállaltak a Dózsa György vezette parasztháborúban, majd a következő évszázad honvédő és antifeudális mozgalmában. A XVII. század elején mintegy 30 ezer hajdú döntő szerepet játszott Bocskai István fejedelem győzelmében, aki halálából 10 ezer hajdút telepített a tiszántúli birtokaira, így hat hajdú város megőrizte ősi szabadságát, a többi hajdút a földesurak jobbágyosra süllyesztették.

- Parasztvármegye: A parasztság önvédelmi szervezete volt a XVI – XVII. században.

Kialakulásának oka az ország három részre szakadása, a jobbágyok létbiztonságának katasztrófálissá válása, valamint a magyar és idegen katonák féltelensége volt.

A törökök kiűzése után a nemesi vármegyék fennhatóságuk alá vonták a parasztszervezeteket, így azok elvesztették jogaikat. Megszűnt a felfegyverezett parasztság közbiztonsági szerepe, helyét az állandó megyei fegyveres erő vette át.

- Utcaszerek vagy kerületek rendszere: A XVIII. században a lakosság öngazgatási szervezetével szoros kapcsolatban álló, jól működő rendfenntartó szervezet alakult ki. Egyes megyék (pl.: Csongrád) és egyes városok (pl.: Debrecen, Kecskemét, Szeged, Makó) kerületekre, utcaszerekre kerültek felosztásra, ahol utcakapitány felelt az utca rendjéért, az utcában a tizedes egy utca 10 házáért. Ezeket a vezetőket a polgárok közül választották.
- Csendbiztosok: A XIX. században feltűntek a csendbiztosok, akik szintén a közrendre a közbiztonságra vigyáztak. Pest – Budán a legtöbb lámpagyújtogató a biztonságot is vigyázta, Ők voltak az első fegyvertelen szolgálattevők.

A XX. században felgyorsult a fejlődés minden tekintetben. Ahogy a technika fejlődött, úgy vált egyre veszélyesebbé és egyre konspiráltabbá a bűnözés, és ezzel egy időben a társadalmi önvédelmi reflex is aktivizálódott.

A II. világháború után, amikor a közbiztonság katasztrófálisan összeomlott, ugyan akkor a bűnüldöző szervek technikailag, szakmailag nem feleltek meg a követelménynek, a társadalom aktív és a közösségért is felelősséggel bíró tagjai megszervezték a házköri védelmet, de ezt az akkori kijárási tilalom és egyéb akadályozó tényezők felszámolták. Később a politikai helyzet az 50-es években lehetetlenné tette a széleskörű társadalmi összefogást, előtérbe került a „belső politikai ellenség” keresése, kevesebb energiát fordítottak a közbűntények elhárítására.

Az 1956-os forradalom alatt a bűnözési hullám ismét magasra csapott, ennek visszaszorítása érdekében Budapest Rendőr-főkapitánya Dr. Kopácsi Sándor létrehozta a „Nemzetőrséget”, amelynek célja a törvényes rend védelme, a forradalom tisztaságának megőrzése volt.

A forradalom leverése után ismét kemény bűnözési hullám alakult ki, hiszen ismét nem a közrend – közbiztonság megőrzése volt a fő cél.

Az eldurvult események hatására felső szervezéssel került létrehozásra 1957-ben a „munkásőrség” és az „önkéntes rendőrség”, amelynek nagy hátránya volt, hogy tagjait főleg politikai megbízhatóság alapján vette fel, mely fejlődése mellett felhígulást is eredményezett. Meg kell azonban jegyezni, hogy a több tízezer önkéntes segítő nagytöbbsége becsületes, a közrend-közbiztonság ügyéért elkötelezett emberből állt.

A rendszerváltással egy időben az „önkéntes rendőri” szervezet tevékenységét, működését a Kormány 1989-ben megszüntette. Alapvető hibája volt az „önkéntes rendőrség” intézményének, hogy mellette legálisan nem működhetett egyéb szervezet, amely állampolgári kezdeményezésként jött volna létre. Ez egyébként egy „puha diktatúrát” gyakorló paternalista (*gyámkodó, felsőbbbségi helyzetből támogató*) rendszerben természetes. Ezzel egy időben létrejöttek a polgári önvédelmi szerveződések az Egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján.

A puha diktatúrát felváltó „finansziális diktatúra” a megélhetésért való küzdelem, a növekvő munkanélküliség, az átmeneti törvényhiány, a rengeteg joghézag, ugyanakkor bizonyos rétegek vagyoni gyarapodása, a büntetési tételek alkalmazásának minimumhoz közelítése, a tanúvédelem hiánya, a rendőrség létszámának csökkenése és meg nem fizetése magával hozta a bűnözés ugrásszerű növekedését. Sokszorosára emelkedett a lakosságot legjobban irritáló bűncselekmények (gépkocsi-lopások, feltörések, benzinlopások, betöréses lopások, az erőszakos rablások), szabálysértések száma. A bűnözés ilyenén növekedése meglepte a lakosságot és a hivatalos bűnüldöző szerveket egyaránt.

A felkészületlenség oka többek között, hogy a rendszerváltást követő kezdeti években nagyon kis hangsúlyt kapott a bűnmegelőzés, ezen belül a társadalmi bűnmegelőzés. A társadalom nem volt felkészítve erre a negatív jelenségre, sokkolta a kialakult helyzet. Szerencsére a polgárok nem pánikba estek, hanem automatikusan beindult az egészséges önvédelmi reflex, és megalakították szűkebb környezetük (pátriájuk) védelmére önvédelmi csoportjaikat, amelyek később többségükben szervezetekké alakultak.

Ezek az önvédelmi szervezetek a kezdeti időszakban teljesen elszigetelten működtek, egymásról nem tudtak, a rendőrség –főleg a nagyvárosokban- gyanakodva, néhol ellenségesen figyelte munkájukat. Ugyanakkor a lakosság egyre jobban kezdte támogatni ezeket a szerveződéseket. 1991-ben a Belügyminisztérium és az Országos Rendőr-főkapitányság is észrevette, hogy a bűnmegelőzés területe Magyarországon fehér folt.

1991. első félévében hazánkban már több mint 500 polgárőrség működött hozzávetőlegesen több mint 20 ezer fővel. Működésüket túlnyomó részben a helyi önkormányzatok támogatták. Fő tevékenységük a járőrözés, figyelés és jelzésadás a rendőri szervezeteknek.

A polgárőrségekhez csatlakoztak volt önkéntes rendőrök, tűzoltók, a honvédség hivatásos állományú tagjai, rendőrök, mezőőrök lakókörnyezetük közbiztonsága védelmének elősegítésére.

A fejlett demokráciákban mindenhol társadalmi alapokra helyezték a megelőzést, abból kiindulva, hogy az értékek tulajdonosainak alapvető érdeke saját tulajdonuk védelme. Nyugaton azonban sokkal mélyebben gyökeredzik a tulajdonosi szemlélet, a magántulajdon védelme. Erre épül fel a biztosítási rendszerük, adott az infrastruktúra. Magyarországon még jelenleg sem adottak a megelőzés ezen feltételei, így nagy feladat hárul az önvédelmi szervezetekre, gyűjtő nevükön a polgárőrségekre, amelyeknek munkáját koordinálandó, érdekeiket védő és érvényesítő szervezete az 1991. április 24.-én megalakult Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége (ÖSZOSZ), ahol az alapítók megbízták Dr. Kopácsi Sándort a Szövetség elnöki képviselőjével.

A Szövetség kezdeményezte, hogy a megalakulás napja –Szent György napja – legyen egyben a bűnmegelőzés napja, a bűnözés, az alvilág elleni küzdelem szimbóluma legyen Sárkányölő Szent György lovag.

A szövetség a tevékenységével összefüggő célkitűzéseket, alapvető feladatokat alapszabályban rögzítette.

Ennek megfelelően az ÖSZOSZ;

- A Magyarországon tevékenykedő és működő lakossági önszerveződésű, bűnmegelőzési céllal hozott szervezetek, politikai pártoktól független érdekképviselői, információs és érdekérvényesítő társadalmi szervezete;
- A közbiztonság védelme érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő csoportokat, egyesületeket összefogja, működésüket összehangolja;
- A lakosság és a rendőrség közötti bizalmat és együttműködést erősíti;
- Elősegíti az önvédelmi szervezetek tevékenységéhez nélkülözhetetlen egységes jogi szabályozás és jogi védelem kidolgozását;
- Honosítja a nemzetközi bűnmegelőzési módszereket;
- Az ORFK szerveivel együttműködve bűnmegelőzési információs szolgáltatással, szakmai konferenciák, kiállítások, továbbképzések szervezésével segíti az önvédelmi szervezetek munkáját.

A szövetség kezdeményezésére a belügyminiszter a 24/1991. BM utasításában rendelkezett a rendőrségnek a polgárőrséggel való együttműködésről. Az utasítás a lakossági önvédelmi szervezetek összefoglaló jelölésére a polgárőrség kifejezést használja. Ettől az időtől számítjuk az OPSZ tevékenységét.

Az Országos Polgárőr Szövetség immár 16-éves tevékenységével bizonyította létjogosultságát, működésének szükségességét. Ezen időszak alatt, főleg a kezdeti időkben nagyon sok bírálat, negatív kritika érte a szervezeteket, és a szervezetekben tevékenykedő polgárőröket is.

A társadalom egyes rétegei gyanakodva fogadták megjelenésüket, többen az elmúlt rendszerben megszüntetett és felszámolt „milicista” – „militarista” formájú szervezetek újraéledésére gondoltak.

TÉVEDTEK! Hiszen a Polgárőrség alulról, önkéntes tagokból szerveződött Társadalmi Szervezet, amely **POLITIKA MENTES** és **PÁRTSEMLEGES**

Alapvető célja:

- a köznyugalom biztosítása,
- a tulajdon védelme,
- a bűncselekmények megelőzése,
- a közlekedés biztonságának segítése,
- a gyermek- és ifjúságvédelem,
- a környezet és katasztrófa védelem.

Fő erénye:

- a törvényesség,
- a társadalmi és emberi jogok tiszteletben tartása,
- ellenszolgáltatás nélküli közösségi tevékenység,
- és a bizalomra épülő felelősség vállalás.

A kételkedők viszonylag hamar tévedésüket belátva kezdték elfogadni, majd később már támogatni az egyesületeket, az Országos Polgárőr Szövetséget.

Ehhez azonban szükség volt az OPSZ-en belül is egy szemléletváltásra, az Országos Szövetség központi szerepének meghatározására, hiszen az Országos Szövetséggel való laza kapcsolat miatt a szervezetek spontán fejlődtek. Területenként eltérő volt a bűnmegelőzési szemlélet és gyakorlat, hiányzott a központi támogatottság.

A szervezetek szinte saját szabályuk vagy a hatóságokkal kötött együttműködési szerződések alapján látták el feladatukat.

Változást az 1997-es tisztújító közgyűlés hozott, ahol megfogalmazták a mozgalom koncepcióját, amely alapja lett az OPSZ új Alapszabályának.

Új elnök, új elnökség és egy új szemlélet megváltoztatta a mozgalom szellemiségét.

A mozgalom alapvető célkitűzése a bűncselekmények megelőzése lett, és ezen belül négy területre dolgoztak ki megelőzési koncepciót;

1. a lakosság vagyonvédelmére, ezen belül lakásbetörések, gépkocsi feltörések megelőzésére,
2. a gyermek és ifjúságvédelemre,
3. a kábítószer fogyasztás visszaszorítására, valamint
4. a közlekedésbiztonság érdekében végezhető tájékoztató és nevelőmunkára.

A személyi és szemléletváltás hatására a polgárórság a Belügyminisztérium (ma Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium), a rendőrség, a határőrség, az önkormányzatok legnagyobb stratégiai szövetségese lett. Elhatárolták magukat az erőszaktól, az önbíráskodástól, a felfegyverkezéstől, és minden provokatív másokat sértő magatartástól.

Egyre több együttműködési megállapodás kötött állami és önkormányzati szervezetekkel az országos-, a megyei- és fővárosi szövetségek és települési egyesületek között.

A Fővárosi Bíróság **2000. július 6.-tól** az Országos Polgárőr Szövetséget **Kiemelten Közhasznú** szervezetté nyilvánította, ahol a közhasznúság három fő területre szól;

1. a közrend és közbiztonság egyes területén végzett feladatellátás alapján **kiemelten közhasznú,**
2. gyermek és ifjúságvédelem területén, valamint
3. a környezetvédelem területén **közhasznú** tevékenységet folytat.

Törvény mondja ki, hogy a lakosság élet- és vagyon védelmének biztosítása érdekében létesült társadalmi önvédelmi szervezetek tagjainak a közbiztonság javítására irányuló, a rendőrséggel együttműködési megállapodás szerint végzett tevékenysége **közfeladat.**

A közfeladatot ellátó személyt a törvény fokozott jogi védelemben részesíti.

A törvényesen és szakszerűen irányított mozgalom történelmi fordulóponthoz érkezett, ugyan is 2006.február 13.-án az Országgyűlés elfogadta a **2006. évi LII. törvényt a Polgárórségról!**

Jelen történelmünkben talán az OPSZ az első olyan társadalmi szervezet, amelyet a társadalmon túl a törvényhozás is felkarolt, és mindezt tisztán, önerőből érte el.

Ezen időtől már nem csak az Egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény, az OPSZ Szervezeti és Működési Szabályzata, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995 (III.1) BM rendelet és más törvények és rendeletek határozzák meg és szabályozzák működését, hanem egy saját törvény, éspedig a **Polgárőr Törvény**.

Gyerekek!

Mint korábban már mondtam, szervezetünkben megtalálható szinte minden munkaterületen dolgozó, tanuló nő és férfi, felnőtt és gyerek. Tagságunk olyan becsületes emberekből áll, akik védik szűk lakókörnyezetüket, vigyáznak a saját és mások tulajdonára, de alapvetően a bűnmegelőzést szolgálják. Nagyon sok ifjú polgárőr azonban a szervezet lényegét felismerésen túl, elhivatottságot érez a bűn megelőzésére, valamint, jövőjére vonatkozó mintaképet lát a szervezetbe történő belépéssel, hiszen elhivatottságát erre a területre most e korban tudja kialakítani.

Ez azonban a polgárőr szövetség körében nem munkahelyi lehetőségi ajánlat, azonban kedvcsinálás lehet a rendészeti tevékenység iránti elhivatottság felkeltésére, megismertetésére. Nem rábeszélünk, hanem útmutatást próbálunk adni egy olyan területre, amely minden ember vágya a köznyugalom biztosítása, tulajdonának védelme.

Nem hatósági emberek, de bizonyos helyzetekben hatósági személyek helyett vagy velük közösen intézkednek. A polgárőr „**Barátja**” minden becsületes és tisztességes állampolgárnak, ezért bárki bizalommal fordulhat hozzájuk. A polgárőrtől nem kell tartani vagy félni, hiszen azért sétál (*figyelő- jelző szolgálatnak* nevezik) az úton, hogy ha kell felvilágosítást adjon, de ha kell segítsen a bajbajutottakon.

Két gyakorlati példával (megtörtént eseménnyel) szeretném bemutatni fontosságukat, kiemelni jelenlétüket.

1. Iskola után a két tizenéves jó barát elindult haza, azonban az egyik sarkon három jóval idősebb és a bandatagokhoz illő öltözékben megállította őket. A „Vezér” kérte pénzüket, mobiljukat, amelynek átadás megtagadása esetére alapos verést helyezett kilátásba, és hogy ennek nyomatékot adjon a legkisebbnek egy pofont is adott.

A gyerekek átadták a náluk lévő zsebpénzt, valamint a mobil telefonokat.

Dühösen hazafelé bandukolva megláttak egy gépkocsit, amelynek az oldalán a „Polgárőrség” volt olvasható, az egyik gyerek elmondta nekik, hogy mi történt, és a gyerek az elkövetőkről nagyon részletes személyleírást adott.

A polgárőrök kocsival a megadott útirányba találkoztak három fiatallal, akikre illet a személyleírás, így őket megállították, és bűncselekmény elkövetése miatt a közben értesített rendőrég megérkezéséig a helyszínen visszatartották.

2. A bevásárló központ közelében, a parkolóban egy személy a földön fekszik. Az emberek közömbösen mennek el mellette, mert azt hiszik, hogy csak egy részeg.

Az ott járőröző polgárőr azonban értesíti a mentőket, akik megérkezésük után infarktus gyanújával az illetőt elszállítják.

Kérdésem:

- **Miért vagyunk közömbösek egymás iránt?**
- **Miért nem hívunk segítséget a bajbajutotthoz vagy a helyszínen látott bűncselekmény áldozatához?** Ti is elmentek olyan személy mellett, aki a földön fekszik, azt hiszitek, hogy részeg, pedig lehet, hogy olyan rosszul van, amelyhez ha mentőt hívtok talán megmenthető, de ha nem hívtok senkit és a közelben lévő polgárőrnek szóltok, már azzal is sokat segítetek.
- **Miért nem bízunk a hatóságban? Pedig bízni kell!** A médiák napjainkban tele vannak olyan hírekkel, amelyek az egészségügyet dicsérik és kritizálják, a gazdaságot pozitívan és negatívan értékelik, de ne felejtsük el azt, ha bajba vagyunk, akkor rendőrért kiáltunk. Nincs az adott helyzetben és időszakban rendőr a helyszínen, de van polgárőr, aki a jogszabályok keretein belül biztosítja a szabályos hatósági intézkedést.

Példa egy megtörtént esemény kapcsán: Az egyik játszótéren egy anyuka szólt az ott éppen járőröző polgárőrnek, hogy egy idősebb gyerekekből álló csoport színes bélyeget és apró tablettákat osztogat, mint cukorkát az ott játszó kicsiknek. A polgárőrök felszólítására a csoport tagjai azonnal el akartak menni, azonban a rendőrség kérése után a csoport tagjait **Kábítószer terjesztés** miatt elszállították.

A közömbösség és a bizalom hiánya nem azonos fogalom. Az, hogy nem érdekel a másik az közömbösség vagy a saját lelkiismeret hiánya, de a bizalom az olyan fogalom és létgarancia, amely biztosítja a korrekt és bűncselekmény mentes életformát.

Nyugodtan bízhattok a polgárőrökben, hiszen feladatuk a tulajdon védelme, a lakosság köznyugalmának biztosítása, az emberiség törvényes életvitelének támogatása.

Gyerekek!

Miből tudhatjátok, hogy azon a területen ahol laktok vagy csak éppen tartózkodtok, működik polgárőrség?

A település határában vagy városon belül egy városrész kezdeténél fehér alapon kék felirattal egy téglalap alakú táblán olvasható, hogy pl. **Az Avason Polgárőrség működik!** vagy **Polgárőrök által őrzött terület!**

1. ábra

Jelezhetik táblával a polgárőr szövetség-, egyesület- vagy iroda elérhetőségét.

Miről ismeritek fel a polgárőrt?

Mondhatnám humorosan, délceg állásáról, büszke járásáról! De nem teszem!

A polgárőr az adott évszaknak megfelelő formaruhát visel, amelyen megtalálható a „**POLGÁRŐRSÉG**” felirat, egyes területeken a felirat alatt az egyesület neve is.

A formaruhán megtalálható a „**Polgárőr Szolgálati Jelvény**”, amelyet a formaruha bal felső részén kell viselni. (Télen dzsekin, nyáron a pólón.)

A polgárőr szolgálati jelvény sorszámára alapján azonosítható be a polgárőr személye.

2. ábra

Formaruhák:

3. ábra

Tavaszi-őszű sötétkék színű dzseki POLGÁRŐRSÉG felirattal, emblémával

3/1. ábra

Kék mellény POLGÁRŐRSÉG felíráttal, emblémával

Fehér póló POLGÁRŐRSÉG felíráttal

4. ábra

Ing (rövid- vagy hosszú ujjú, fehér vagy világoskék színű) POLGÁRŐRSÉG felíráttal és emblémával ellátva, baseball sapka POLGÁRŐRSÉG felíráttal

Láthatósági mellény, sárga színű, elől és hátul két fényvisszaverő csíkkal és POLGÁRŐRSÉG felíráttal ellátva

4/1. ábra

Téli sötétkék színű dzseki POLGÁRŐRSÉG felirattal, emblémával

5. ábra

A formaruha megtévesztés miatt nem lehet azonos a rendvédelmi szervek, a honvédség vagy más hatóság tagjainak egyenruhájával. Nem lehet rajta elhelyezni más hatósági jellegre utaló jelzést, rangjelzést.

A baseball sapkán elől középen csak a POLGÁRŐRSÉG felirat helyezhető el.

A polgárőrök gépjárműveiken csak a POLGÁRŐRSÉG feliratot vagy a folyamatos fehér fényt adó FÉNYHIDAT helyezhetik el.

A gépjármű oldalán (az ajtó középmagasságában) és a motorháztetőn a „POLGÁRŐRSÉG” feliratot matrica vagy festés segítségével

6. ábra

A gépjármű jobb- és baloldali első ajtaján közepén a „POLGÁRŐRSÉG” feliratot és az OPNSZ vagy a polgárőr egyesület emblémáját

A gépjármű tetején keresztben „POLGÁRŐRSÉG” feliratú, folyamatosan fehér fényt adó lámpatesttel, fényhidat

7. ábra

A polgárőr szövetségek és egyesületek gépkocsiján a polgárőrséghez tartozó szimbólum elhelyezése lehet állandó, azonban a polgárőr saját gépkocsiján ezeket a szimbólumokat csak szolgálatban, feladat ellátás során használhatják. *(Megjegyezni kívánom, hogy a szolgálaton kívüli szimbólum használata a saját járművön szintén a megelőzést szolgálja!?)*

A szimbólummal ellátott gépkocsi vezetője köteles a mindenkori KRESZ szabályok szerint közlekedni, szabálysértés alóli mentességre nem jogosít.

Ezen túlmenően egyéb jelzést, csak a hatósági engedélyben bejegyzett és engedélyezettett használhat. A sokat vitatott kéklámpa használata a polgárőrség vagy a szolgálatban lévő polgárőr gépkocsiján nem engedélyezett.

Mi a polgárőrök felszerelése?

Szolgálatban köteles magánál tartani:

- személyét igazoló igazolványt, valamint a polgárőr igazolványt,
- szolgálati jelvényét,
- jegyzetfüzetet és íróeszközt,
- értesítésre, bejelentésre vagy folyamatos összeköttetésre alkalmas hírközlő eszközt,
- megkülönböztető felsőruházatot vagy mellényt.

Saját elhatározásból vagy felkérés alapján (pl. Rendőrséggel közös szolgálat) a felszerelés az alábbiakkal kiegészíthető:

- polgárőrséghez való tartozást jelző felső formaruha,
- láthatósági mellény „POLGÁRŐRSÉG” felirattal,
- elemlámpa vagy kézi reflektor,
- távcső és/vagy éjellátó eszköz,
- képrögzítő eszköz,
- térkép vagy vázlat a területről, szolgálati útvonalról,
- tárgykörözést segítő elektronikai berendezés, **(Itt meg kell jegyezni, hogy hazánkban a rendszámfelismerő rendszert a polgárőrség kezdte el alkalmazni, és jelenleg is már több ilyen készülékkel rendelkeznek. Fontos szerepe van az ellopott gépkocsik felderítési területén.)**
- 20 gramm töltőszület meg nem haladó, belföldi kereskedelmi forgalomban kapható gázsprayt.

(Nem használható azonban, és a polgárőr nem tarthat magánál:

- engedélyezett nyilvános gyűléseken,
- rendezvényeken,
- választással összefüggő gyűléseken,
- vallási szertartások, rendezvények, körmenetek helyszínén,
- kulturális és sport rendezvényeken gázsprayt.)
- kiképzett, vizsgáztatott kutya.

Gázspray vagy őrző-védő kutya személlvel szemben kizárólag jogos védelmi helyzetben vagy végszükség esetén alkalmazható!

Mit is csinál a polgárőr? Figyelő-jelző szolgálatot lát el.

Feladatai:

- a település egészén vagy egy részén a közbiztonság állapotának, továbbá a személy- és vagyonbiztonság helyzetének, valamint ismeretlen személyek mozgásának figyelemmel kísérése,
- a lakókörnyezetben, a lakóházak, lakások, víkendházak, gazdasági épületek, gépjárműtároló helyek, parkolók, egyes közintézmények (pl. iskola, óvoda, posta, ...stb) és közterületek bűncselekményektől (pl. betörés, lopás, rongálás, stb...) egyéb káreseményektől való megóvása,
- közlekedés biztonságára veszélyt jelentő cselekmények felfedezése,
- iskolák közelében (tanévkezdési akció során) a balesetmentes közlekedés biztosítása,
- különböző helyi rendezvények (pl. falunap) biztosítása,
- közös járőrözés a rendőrséggel, a határőrséggel, támogatás nyújtás az intézkedéseik végrehajtása során.

Ezen túlmenően:

- figyelik a mezőgazdasági területeket és objektumokat, a környezet szennyezést és a szemétkerakást,
- nagyobb pénzkifizetés esetén kísérik a postást,
- közreműködnek a polgári védelmi tevékenységgel összefüggő biztonsági feladatok ellátásában,
- felügyelik a magánerőből létesített vagyonvédelmi jelzőberendezéseket és megfigyelő eszközöket.

Gyerekek!

A polgárőr feladatellátása sokrétű, talán fel sem sorolható.

Egy gyakorlati példával szeretném illusztrálni, állításomat megmagyarázni.

Egyikötök névnapjára kertipartit szervez, amelyre meghívja barátait. Amikor legjobb a hangulat, akkor megjelennek az irigy, sértett vagy csak balhéra vágyó meg nem hívott személyek, akiknek szándéka a mulatság elrontása.

Ha azonban az összejövetel szándékát (hely, időpont megjelöléssel) jelzitek a polgárőrség felé, akkor a polgárőrök **figyelő-jelző** szolgálatban fokozottan figyelnek a rendezvényre és a rendezvényen résztvevő vagy a környéken mozgó személyekre. Nagy a valószínűsége, hogy a balhé elmarad.

Ez azonban nem a bejelentési kötelezettség alá tartozó rendezvények engedélyeztetése, hiszen azt a rendőrhatalóság adja ki.

Remélem előadásom felkeltette érdeklődésüket, és ha valaki úgy dönt, hogy tagja szeretne lenni a polgárőrségnek, akkor tanáraitok segítségét kérjétek, hiszen sok helyen szerveződik az „Ifjú Polgárőr” csoport. Ha azonban több információra van szükségetek keressétek fel az egyesületi irodát ahol kellő felvilágosítást és tájékoztatást kaptok.

Minden tisztességes és becsületos polgárt várunk sorainkba.

Köszönöm a figyelmet, következő találkozásunk témája az **általános bűnmegelőzés, drog prevenció.**

Viszont látásra gyerekek!

Módszertani ajánlás az előadás megtartásához

Az előadó legyen kedves, udvarias, de főleg barátságos.

Ne beszéljen lekezelő stílusban.

Az előadó ne olvassa fel az oktatási segédanyagot, hanem készüljön fel belőle és emlékezetből idézze a szöveget, mert ellenkező esetben a gyerekekből közömbösséget válthat ki.

A különböző témák bevezetése előtti kérdéseknél vonja be a gyerekeket a válaszadásba, ezzel növelheti az előadás színvonalát, amely a gyerekekben bizalmat ébreszt.

Kérdezze meg az egyes témák között, hogy kinek van kérdése vagy kinek mi a véleménye az elhangzottakról.

Kérdezze meg, hogy kinek volt már kapcsolata polgárőrrel, és milyen hatással volt rá.

Mondjon el egy- két gyerekekkel kapcsolatos személyes élményt, de csak röviden, a tényekre hivatkozva, azonban ne önmagának csináljon reklámot.

Az ábrákról készítsen képeket és adja a gyerekek kezébe megtekintésre.

Felhasznált irodalom

1. A Polgárőrségről szóló 2006. évi LII. törvény.
2. Az Egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény.
3. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény.
4. Polgárőr Szolgálati Kézikönyv.
5. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III.1.) BM rendelet.

Második tanóra:

- Általános bűnmegelőzés.
- Drogprevenció, drogmegelőzés.

Köszöntelek benneteket második találkozásunk alkalmából

Az előző alkalommal bemutattam nektek a polgárorséget, már tudjátok ki a polgárör, azonban a mai napon a bűnmegelőzésről tartok tájékoztatót.

(Mielött elkezdeném, megkérdezem, hogy az első órán elhangzottakhoz kapcsolódóan van e valakinek kérdése.) (Abban az esetben, ha olyan kérdést kap, amelyre nem tudja a választ, mondja nyugodtan azt, hogy a kérdésre a következő alkalommal válaszol.)

Ha nincs *(vagy Köszönöm kérdéseket)* akkor rátérünk mai témánkra a Bűnmegelőzésre.

Tudjátok-e, hogy mit jelent a bűn fogalma?

A bűn egy negatív cselekedet az emberekkel, a társadalommal és a nemzetekkel szemben. A bűnt megfogalmazta a biblia, de megfogalmazta a jog is.

(Hogy mi a különbség a kettő között? A biblia kimondja, hogy NE LOPJ. Ezzel szemben a jog a lopást büntetni rendeli.)

Hazánk jogrendszere szerint kétféle bűnelkövetés létezik, az egyik a szabálysértés, a másik a bűncselekmény.

Tudjátok-e, hogy mi a különbség a kettő között?

Szabálysértés elkövetése esetén a büntetés kifizethető pénzben, és a kifizetés után nincs **priusz**. Kérdezhetitek, hogy mi az a priusz; az egy olyan büntetési maradvány, ami bűncselekmény elkövetése után, bírói jogerős határozattal bekerül a személyi anyagba és abban az esetben, ha pl. egy ilyen személy munkahely erkölcsi bizonyítványt kér, akkor az elkövetett cselekmény a bizonyítványra felkerül. Biztos hallottátok már azt a kifejezést, hogy közügyektől eltiltva. A ilyen személy például választások idején nem szavazhat.

Szabálysértési priusz is létezik, túlnyomó részt közlekedési szabálysértések elkövetése esetén, ahol az elkövetett szabálysértést nyilvántartják, büntető ponttal is büntetik, amelynek szankciói vannak, és a legszigorúbb szankció a vezetői engedély visszavonása. Az így 6 hónapon túl bevont vezetői engedély visszaadásához szükséges az utánpótlás.

Tudjátok-e, hogy mi a bűncselekmény?

Nagyon egyszerű. A társadalomra veszélyes olyan cselekmény, amelyet a törvény büntetni rendel. A büntetés lehet pénzbüntetés, fegyház, fogház vagy börtön.

Tudjátok-e, hogy mi az erkölcsi bizonyítvány?

Olyan hatóság által kiadott irat, amelyből kiderül, hogy az adott személy milyen bűncselekményt követett el és mikor. Az erkölcsi bizonyítványt bizonyos munkakörök betöltéséhez kéri a munkáltató. Nem lehet pl. rendőr, polgárőr, biztonsági őr, pedagógus, országgyűlési képviselő stb.. olyan személy, aki büntetett előéletű.

A bűncselekményt és szabálysértést el lehet követni **szándékosan** vagy **gondatlanul**.

Tudtok-e példát mondani, mondjuk közlekedési vagy egyéb témában, szándékos és gondatlan elkövetésről?

Az egyik ilyen példa:

- Ha egy gépkocsivezető megállítása közben a gépkocsit a megállító személy felé kormányozza, és megállás nélkül továbbhajt, a megállító személy csak félreugorva tudja elkerülni a balesetet, ez a cselekmény **szándékos, közúti veszélyeztetés**.
- Ha azonban pl. egy útestet szélén megálló és hátramenetet végző gépkocsi elüti az útestre lépő gyalogost, aki sérüléseibe belehal, az **gondatlan** baleset okozás.

Egy másik példa.

- Itt az iskolában az egyik szünetben két diák szóváltásba keveredik. A szóváltás hevében az egyik ellöki a másikat, aki olyan rosszul esik el, hogy annak az esés tompítására használt keze eltörik. Ez gondatlanul okozott súlyos testi sértés.
- Ha azonban ugyan ez az elkövető, mondjuk megírja barátnőjének, hogy mit fog tenni osztálytársával, és azt meg is teszi, akkor ez szándékosan elkövetett súlyos testisértésnek minősül.

Tudjátok-e mi a különbség a szándékos és gondatlan elkövetés között?

Szándékos az elkövetés, ha valaki kívánja az eredményt, pl. akarja, hogy eltörjön az osztálytársa keze.

Gondatlan az elkövetés, ha pl. tudja azt, ha lelöki a lépcsőn az osztálytársát, akkor megsérülhet, de bízik abban, hogy ez nem fog bekövetkezni, társa csak legurul a lépcsőn.

Az első órán már beszéltem nektek arról, hogy az ember életében milyen különböző korszakok vannak. A szabálysértések és bűncselekmények elkövetése esetén, ennek óriási jelentősége van, ugyan is a különböző korszakokban élő személyek felelősségre vonása más elbírálás alá esik.

Gyermekkorban (14.-életév alatt) a gyerek által elkövetett cselekményért az elkövető nem vonható felelősségre. Sajnos ezt a bűnözők tudják, és ezt kihasználva beszélnek rá gyermeket szabálysértés és bűncselekmény elkövetésére.

Megtörtént esemény:

- *Felnőtt személy rávette 14-év alatti gyerekeket, hogy gépkocsikat lopjanak, ezért fizetett nekik egy pár ezer forintot. A gyerekek lebuktak, a rendőrségre előállításra kerültek, ahol a szülők és az illetékes hatóság előtt lettek kihallgatva, viszont az Ő felelősségre vonásuk elmaradt koruk miatt. Ez azonban nem mentesíti a szülő esetleges kártérítési felelősségét, ami azt jelenti, hogy a károkozásért a szülő anyagi felelősséggel tartozik, és az elkövetett cselekményt a hatóság az iskola tudomására is hozza.*

- *Úgyszintén, felnőtt személy vett rá gyermekkorút, hogy a bevásárló központból hozzanak neki palackozott italt, amiért Ő felajánlotta, hogy nekik is ad belőle.*

Gyerekek!

Tudom, hogy minden gyermekben van egy bizonyítási vágy, ahol a másik által kért dolognak meg akar felelni, főleg ha ez felnőtt, de meg akar felelni a barát és barátnő előtt is.. Nem ismeri fel a cselekményének következményét, és nincs tudatában annak, hogy negatív cselekményével (még akkor is ha Ő mint elkövető, kora miatt nem büntethető) egy életre megbélyegezheti sorsát. Minden ember negatív cselekedete valamilyen formában (sajnos mindig a legkedvezőtlenebb időszakban) kiderül. Úgy mondják, hogy „lerántják a leplet az emberről”.

Tudjátok-e, hogy mikortól vagytok büntetőjogilag büntethetőek?

Fiatalkorban, amikor betöltitek a 14. életévet és már személyi igazolvánnyal rendelkeztek, és az elkövetett cselekedeteitekért már jogilag (büntetőjogilag) felelősséggel tartoztok. Büntönbüntetési esetén a Fiatalokörök büntetőjogi törvényében kell a büntetést letölteni.

Tudjátok-e, hogy egy bűncselekmény elkövetése esetén nem csak az elkövetőt (tettest) büntetik, hanem a társtettest, és ha van, akkor a felbujtót és bűnsegédet is?

Egy példa:

- Gipsz Jakab az egyik italboltban felajánlotta egyik ivócimborájának, hogy egy nagy bevételű anyagi üzlethez juttatja, ha fizet neki egy sört. Elmondta, hogy ha kiveszi a parkolóban lévő gépkocsiból a diplomata táskát, akkor jelentős haszonhoz juttatja. Az áru megszerzése után X. Y. segít a helyszínről azt elvinni. Azt is elmondta, hogy a portástól veheti át a rabláshoz a sí maszkot és a fegyvert, aki a tervet ismerve adta meg az utolsó utasítást. Nyilván Gipsz Jakab a felbujtó, az eszközt átadó portás a bűnsegéd, az ellopott áru elszállítását segítő személy a társtettes.

Nagyon sok esetben a bűncselekményt elkövető arra hivatkozik, hogy nem tudta, hogy az általa elkövetett cselekmény törvénybe ütköző. Hazánk jogrendszere kimondja, hogy a törvény nem tudása nem mentesít a felelősségre vonás alól.

Mit értünk ez alatt?

- Tavasszal, nőnap alkalmával X. Y. az erdőben több száz hóvirágot szed, amelyet csokorba szedve kíván értékesíteni. A hóvirág, védett virág, ezért a több száz leszedése, értékre való tekintettel bűncselekmény. A virágot szedő, hiába védekezik azzal, hogy nem tudta azt, hogy ennek szedése tilos, akkor is megtörténik a felelősségre vonás.

A bűncselekmény megfogalmazásánál elhangzott egy olyan mondatrész, hogy „amelyet a törvény büntetni rendel”.

Mi az a törvény?

Egyszerű szavakkal megfogalmazva, magatartásformák és szabályok összessége. A törvény az Alkotmány után a legmagasabb szintű jogszabály, amelynek betartási feltételeit különböző rendeletek, utasítások írják elő.

Egy példa:

- Hazánkban a különböző közlekedési területekkel (*közúti, vasúti, vízi, légi és vezetékes*) kapcsolatos elvárásokat törvény írja elő. (1988. évi I. törvény).
- A törvény betartásához szükséges feltételeket azonban rendelettel szabályozzák. Pl. A közúti közlekedést (a KRESZT) az 1/1975. KPM – BM rendelet szabályozza.

Kik hozzák a törvényt?

Törvényt csak és kizárólag az Országgyűlés hoz. A törvény betartásához szükséges rendeleteket a kormány, a minisztériumok, valamint országos hatáskörű szervezetek hozzák.

A törvények és rendeletek írott szabályok. Írott szabály azonban a házirend is, amelyet be kell tartani, azonban vannak íratlan szabályok, amelyeket szintén be kell tartani.

Mondjatok egy- két olyan szabályt, ami sehol nincs leírva, mégis betartjátok!

Este 8-ra haza kell éretetek, mert különben jön a szobafogság, a zsebpénz megvonás, vagy illemszabály alapján az idős személyeknek, terhes nőknek átadjátok helyeteket a tömegközlekedési járműveken. Ezeket úgy hívjuk, hogy íratlan szabályok.

Gyerekek!

Szeretnék rámutatni arra, hogy melyek a fiatalkorúak által elkövetett leggyakoribb bűncselekmények, amelyekkel mi polgárőrök is gyakran találkozunk.

Ezek általában:

- a lopás,
- rablás,
- rongálás,
- testi sértés,
- zsarolás,
- garázdaság,
- közokirat hamisítás,
- közveszélyes fenyegetés,
- visszaélés kábítószerrel,
- hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy elleni erőszak,
- erőszakos közösülés,
- kényszerítés,
- személyi szabadság megsértése.

A teljesség, és a törvényi megfogalmazás igénye nélkül elemezzük a felsorolt bűncselekményeket egy- két mondattal:

Lopás: Tudjátok-e, hogy mi minősül lopásnak?

- Lopásnak minősül ha valaki osztálytársa ceruzáját a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül elveszi. Ha a ceruza értéke csak 50 Ft. akkor a cselekmény szabálysértésnek minősül. Ha azonban a kollégiumban a bezárt szoba engedély nélküli felnyitása után történik meg a ceruza ellopása, akkor már ez betöréses lopás, és bűncselekmény.
- A szabálysértés és bűncselekmény elhatárolásánál szempont az érték és az elkövetés módja. 10.000-Ft. érték alatt szabálysértés, de ha az elkövetés módja erőszakkal, ajtó feltöréssel, zár- lakat lefeszítéssel, ablak betöréssel valósul meg, akkor a cselekmény bűncselekmény.
- Az elkövetés helye lehet bármilyen üzlet, magánlakás, közterület, illetve minden olyan hely, ahol a tulajdonos tudta nélkül szerzi meg valaki más tulajdonát.
- Nyáron a más tulajdonában lévő érett gyümölcs leszedése is a tulajdonos tudta nélkül, lopás, és ha ezt kerítésen átmászva teszi valaki, akkor már bűncselekmény.

A különböző biztonsági és jelző berendezések azt a célt szolgálják, hogy a lopást megnehezítsék vagy megakadályozzák, ennek ellenére ha valaki nem elég ügyes, akkor lebukik.

Lebukás után az elkövetőnek el kell viselni a vásárlók megvető megjegyzéseit és pillantásukat, a csomagjának, ruházatának átvizsgálását és jegyzőkönyv felvételének procedúráját, 10. 000-Ft. érték feletti elkövetés esetén a rendőrök általi bilincsből történő elvezetést. Ezek után a rendőrség vendégszeretetét élvezve szembe kell nézni a szülőkkel, *(hiszen a szülő, mint törvényes képviselő jelenléte a kihallgatáson elengedhetetlen)* ami a szülőkre nézve szégyen, ezért gyakran előfordul, hogy kihallgatás közben Anyu vagy Apu részéről elcsattan egy- két pofon is, nem beszélve az elengedés utáni következményekről.

Hatósági eljárásban az iskola jellemzését is megkérlik tanulmányi eredmény kimutatásával, tehát a cselekményről az iskola is tudomást szerez. Ez minden bűncselekmény elkövetése esetében megtörténik.

Szabálysértési értékhatár alatt a bolt feljelentést tesz, megküldi az önkormányzatnak és a szülőt vagy törvényes képviselőt ide idézik be.

Minden károkozásért az anyagi felelősség a szülőt terheli!

A lopás egyik formája a „**Zsebtolvajlás**”, ahol zsebből, táskából, a nénike szatyrából veszi el valaki a pénzt vagy a tárcát, ez bűncselekmény, értékre való tekintet nélkül.

Egyre elterjedtebb azonban a fiatalok körében, hogy kedvük támad egy kis járművezetéshez, autókázáshoz a barátnővel vagy motorozáshoz a haverokkal. Ilyenkor elkötnék egy járművet, és addig mennek vele, amíg van benne üzemanyag, vagy rosszabb esetben balesetet idéznek vele elő, majd a járművet hátrahagyják. Ez a törvény szerint „**Jármű önkényes elvételének**” minősül. Büntetendő azonban a gépkocsi emblémáinak leszedése, de büntetendő a gépkocsi összekarcolása, lefestése, illetve a gépkocsiból történő lopás is.

A lopás büntetési tétele 2 évig terjedő szabadságvesztés.

Jármű /gépjármű lopás esetén a büntetési tétel 3 évig terjedő szabadságvesztés.

Jogi definícióit a BTK. 316. és 327. §- i tartalmazzák.

Rablás: Tudjátok-e, hogy ki követi el a rablást, és mi a különbség a lopás és rablás között?

Erőszakkal vagy fenyegetéssel elkövetett egyik legveszélyesebb és legdurvább bűncselekmény, ahol az elkövetés a tulajdonostól való különböző érték elvételére irányul.

Erőszakkal történik az elvétel, ha pl. nyakláncot a nyakából kitép, vagy az átadás érdekében megpofozza, de elegendő ha csak lefogja, cselekménye akkor is rablásnak minősül.

Rablás a fenyegetés hatása alatt elkövetett cselekmény is, ha pl. az elkövető azzal fenyegeti meg kiszemelt áldozatát, hogy leszúrja a kezében lévő késsel, a mellette lévő kutyát ráuszítja, stb., ha nem adja át pl. pénztárcáját.

A rablás büntetési tétele 2-évtől 8-évig terjedő szabadságvesztés.

Fiatalkorú elkövető általában az esetek 99 %-ban egyedül NEM követ el rablást. Az ilyen bűncselekményt csoportosan követik el, hiszen a többségben az erő elvet vallják, egyedül általában nyusziként viselkednek, félnek a lebukástól, félnek a felnőttektől.

Egy megtörtént eset:

- Buszmegállóban egy ötfős (15 – 17 éves) fiúkból álló csapat körbekerített egy hatvan év feletti idős bácsit, aki épp unokájával azt beszélte meg telefonon, hogy mikor ér oda az iskolához, hogy biztonságosan hazakísérje. A csapat vezére felszólította, hogy adja át telefonját és pénztárcáját, valamint a kezén lévő gyűrűt és karórát, mert ha nem akkor alaposan megverik. Az idős személy, mivel körbefogták és menekülni így nem tudott átadta értékeit, amivel a fiatalok eltávoztak.

Abban a pillanatban ért a megállóhoz egy polgárőr feliratú gépkocsi, akiket az idős személy megállított, és a két polgárőrnek elmondta, hogy mi történt, részletes személyleírást adva az elkövetőkről.

A polgárőrök rádión jelezték a rendőrség felé az eseményt, és közölték, hogy megpróbálják felkutatni a fiatalokat. Három utcával távolabb egy ötfős csoportra lettek figyelmesek, akikre illett a személyleírás, így megállították, és igazolásra szólították fel a fiatalokat.

A fiatalok próbálták először nagy hangon kivonni magukat az igazoltatás alól, azonban a közben helyszínre érkező rendőrök láttán igazolták magukat, és előállítás után előkerült az idős személytől elvett minden tárgy.

*(Az elkövetett cselekmény azonban **Csoportosan elkövetett rablás**, amelynek büntetési tétele **5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés.**)*

Jogi definíciót a BTK. 321. §-a tartalmazza.

Ki követi el a rongálás bűncselekményét?

Rongálás:

A rongálás idegen vagyontárgy sérelmére elkövetett szándékos cselekedet.

Rongálásnak minősül a telefonfülke összetörése, gépkocsik-, vasúti ablakok-, kirakatok ablakának betörése, köztéri szobrok csonkítása, temetőkön a sírkövek ledöntése, gépkocsi maró anyaggal való leöntése, gépkocsi karosszériájának összekarcolása.

Az utóbbi időben nagy divat a GRAFFITI, különböző épületek, járművek vagy egyéb létesítmények festékekkel való összefirkálása, és ezzel jelentős kár okozása.

Egy megtörtént példa:

- Fiatalok vasúti kocsik oldalára különböző közösség ellenes jelszavakat írtak, ezzel több százezer forintos kárt okozva. A biztonsági kamera rögzítette az elkövetőket, így hamar megtörtént elfogásuk.
Sajnos, mivel az elkövetők tanulók, ezért a kártérítés a szülőket terheli.

Rongálás esetén a büntetési tétel 1 évig terjedő szabadságvesztés.

Jogi definíciót a BTK. 324. §-a tartalmazza.

Testi sértés: Tudjátok-e, hogy mit jelent a testi sértés?

Az életet, testi épséget és egészséget törvény védi, ezért ha másnak sérülést okozol az bűncselekmény.

A testi sértés szabálysértési és bűncselekményi elhatárolása egy kicsit bonyolult, azonban megpróbálom elmagyarázni.

Az elkövetési magatartás is minősíti az elkövetett cselekményt, hiszen el lehet követni szándékosan, de el lehet követni gondatlanul is.

Példákon keresztül szeretném elmagyarázni:

1. Iskolába két fiú összeverekszik, és az egyik hámphorzosolós (8 napon belüli) könnyű sérülést szenved. Ebben az esetben csak akkor van eljárás, a ha sérült feljelentést tesz.
2. Ha ugyan ez a két fiú közül az egyik a bokályát törí (lépcsőn leesve), akkor ez már 8 napon túl gyógyuló sérülésnek minősül, ami **szándékosan elkövetett súlyos testi sértés**.
3. Ha azonban vita nélkül ez a két fiú a lépcső tetején véletlenül összeütközik, és az egyik bokályát törí, akkor ez **gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés**.
4. Testi sértésnek minősül a kutyával történő olyan támadás, ahol a kutya megharapja a megtámadottat, még akkor is, ha ez nem uszítás útján történt, hanem csak figyelmetlenségből mert nem vigyázott eléggé kutyájára.

***Szándékosan elkövetett testi sértés esetén a büntetési tétel 3 évig terjedő szabadságvesztés.
Gondatlanul elkövetett testi sértés esetén a büntetési tétel 1 évig terjedő szabadságvesztés.***

Más elbírálás alá esik a közlekedéssel összefüggő sérülések elbírálása.

Például: Segédmotoros kerékpárral közlekedve egy gyalogosnak ütköztök, aki könnyű, 8 napon belül gyógyuló (hámhorzsolásos) sérülést szenved. A cselekmény nem bűncselekmény, hanem csak szabálysértés, és így a büntetés is szabálysértési felelősségre vonás lesz.

Ha azonban ennek a személynek a karja törik, akkor, mivel ez 8 napon túl gyógyuló súlyos sérülés, a felelősségre vonás bűncselekmény elkövetése miatt történik.

Több alkalommal hivatkoztam a könnyű és súlyos sérülésre.

Tudjátok-e, hogy mi a különbség a kettő között?

A könnyű sérülés a 8 napon belül gyógyuló sérülés, míg a 8 napon túl gyógyuló, súlyos sérülésnek minősül.

Súlyos sérült, amennyiben orvosi ellátásban részesül, és a sérülést más személy okozta, akkor az orvos köteles az esetről a rendőrséget értesíteni.

Jogi definíciót a BTK. 170. §-a tartalmazza.

Zsarolás: Tudod-e, hogy mit jelent, kire mondják, hogy zsaroló?

Haszonszerzés végett erőszakkal vagy kényszerítéssel való fenyegetés, hogy valaki valamit tegyen, ne tegyen, vagy eltűnjön, és ezzel másnak kárt okozva.

A zsarolás különbözik a rablástól, hiszen a zsarolás egy későbbi hátrány okozását helyezi kilátásba, nem közvetlenül megvalósuló.

Példák a zsarolásra:

- Az iskola „réme”, egy háromfős társaság, megfenyegeti a példás kitűnő tanulót, hogy ha nem vesz nekik minden nap egy szendvicset, akkor minden nap meg fogják verni. Ha azonban ezt elmondja valakinek, akkor az alsó tagozatos kistestvérét is minden nap megverik. A megfélemlített gyerek egy hétig teljesítette a zsarolók követelését, azonban egy hét után szülői és rendőrségi segítséggel a zsarolók elfogására, és bűncselekmény elkövetése miatt a Rendőrségre, előállításra kerültek.
- Zsarolás az is, ha valakit azzal kényszerítetek valaminek a megtételére, ha titkát ismerve azzal fenyegetem meg, hogy ha kérésemet nem teljesíti, akkor titkát nyilvánosságra hozom.
- Zsarolás az is, ha valakinek kárt okozol, de azt nem tudod megtéríteni, viszont a károsult megfenyeget azzal, hogy elmondja szüleidnek, vagy iskolai csíny elkövetése esetén elmondja a tanároknak.

Gyerekek!

Bármilyen csínyt vagy bűnt követtek el, nagyon fontos, hogy elsősorban születeknek ezt elmondjátok. A „nagyfiú” aki testvéretek megverésével fenyegetőzik, vagy titeket félemlít meg veréssel, leállítható, ha őszintén és időben elmondjátok az igazat. A „nagyfiú” csak előttetek „nagyfiú”, már felnőtt vagy más környezetben csak egy „nyuszi”.

A büntetési tétel 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés.

Jogi definíciót a BTK. 323. §-a tartalmazza.

Garázdaság: Tudjátok-e, hogy kire/kikre mondják, hogy garázda?

Garázda az a személy, aki nyilvános helyen, olyan kihívóan közösség ellenes magatartást tanúsít, ami több mint a verekedés vagy rongálás alapesete, hiszen viselkedése másokban megbotránkozást, riadalmat kelt.

Biztos ismertek olyan fiataalt, akiről tudjátok, hogy számára szinte hőstett a verekedés, örömet leli abban, ha látja mások félelmét. Az ilyen személy a fiatalos vérmérsékleten túl agresszív, gyakran alkohol hatása alatt cselekszik.

Megtörtént események:

- Egy középiskolás fiú az egyik presszó teraszán szóváltásba keveredett a másik asztalnál ülő hasonló korú fitalemberrel, amely verekedésbe torkollott (a vita tárgya féltékenység) kettejük között. Súlyosbította a helyzetet, hogy a verekedésbe bekapcsolódtak a barátok, így tömegverekedés alakult ki. A verekedés hevében, ha csak 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülés keletkezik, akkor garázdaság, ha azonban van közöttük 8 napon túl gyógyuló sérült, akkor az már súlyos testi sértésnek minősül. (Az előbb beszéltünk a testi sértésről.)
- Egy tizenhét éves fiú az egyik busz megállóban a városközpontban csúcsidőben már nem tudott felszállni az éppen induló buszra, így lemaradt. Mivel egyébként is késésbe volt, olyan dühös lett, hogy a megállóban levő pavilon üvegezett oldalát az oszloppal együtt kitért szemetes ládával kezdte összetörni. Cselekményének folytatásában az ott gyalogosan járőröző polgárőrök vetettek véget, akik átadták a fiatalembert az éppen odaérkező rendőröknek.

A fiatalember a garázdaság bűncselekmény mellett, a rongálás bűncselekményéért is felelősséggel tartozik, hiszen az okozott kár értéke meghaladta a 10 ezer forintot. Ezt úgy nevezik, hogy bűnhalmazat.

Ugyan csak bűnhalmazat, ha a garázdaság mellett 8 napon belüli könnyű sérülés is van, és a sérült kéri az elkövető megbüntetését.

Abban az esetben, ha a garázdaság (verekedés) a 8 napon belüli könnyű sérüléssel az iskola épületében az osztálytársak előtt történik, akik ezen megbotránkoznak, akkor a rendőrség hivatalból eljárást indít az elkövetővel szemben. Ebben az esetben a büntetés garázdaság miatt **kettő év**, míg testi sértés miatt **egy év szabadságvesztés** lehet.

Alap esetben a garázdaság **két évig terjedő szabadságvesztéssel, közmunkával vagy pénzbüntetéssel büntethető.**

A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot csoportosan vagy a köznyugalmat súlyosan megzavarva követték el.

Jogi definíciót a BTK. 271. §-a tartalmazza.

Közokirat-hamisítás: Tudjátok-e, hogy mi a közokirat, illetve a magánokirat?

Közokiratnak minősül a személyi igazolvány, a vezetői igazolvány- vezetői engedély, diákigazolvány, és még nagyon sok egyéb irat. Úgy lehetne megfogalmazni, hogy minden hatóság, hivatalos szerv által kiállított olyan irat, amely általában személyi adatokat vagy egyéb olyan adatokat tartalmaz, amely valaminek a bizonyítására szolgálnak.

A vezetői engedélybe valaki vizsga nélkül jegyez be valamilyen kategóriát. Ez közokirat hamisítás.

Azonban ha valaki az autóbusz bérleti szelvényén átjavítja a hónapot pl.: júniust júliusra, akkor az magánokirat hamisításnak minősül.

A közokirat-hamisítás 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg a magánokirat-hamisítás 1 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jogi definíciót a BTK. 274. §-a tartalmazza.

Közveszélyes fenyegetés:

Napjainkban sajnos elég gyakori, hogy gránát, bomba vagy valamilyen robbanó szerkezet robban fel, amelyet bűnöző elemek figyelmeztetésnek vagy valakivel szembeni leszámolásra szánnak. Sajnos az ilyen eseteknek nagyon sok ártatlan áldozata is lehet, amikor utólag a bocsánatkérés már nem old meg semmit.

Éppen ezért, mert elég sok ilyen esemény fordul elő, ezért az ilyen jellegű bejelentésre, hogy **„bomba fog robbanni”**, a hatóságnak azonnal intézkedni kell. Kivonul a rendőrség, kiüríti és lezárja a területet, amíg a tűzszerészek alaposan át nem vizsgálják. A rendőrség mellett felkészül a tűzoltóság, katasztrófavédelem, az egészségügyi szolgálat, de más társadalmi szervezetek is. (gázművek, vízművek, áramszolgáltató, stb..)

Egy példa:

- Az elmúlt évben valaki telefonon bejelentést tett, hogy az egyik nagy bevásárló központban ekkor- és ekkor bomba fog robbanni. Beindult a „gépezet”, kiürítésre került a teljes bevásárló központ, lezárásra került a metró megálló és az alatta húzódó metrószakasz. A bejelentés „vaklárma” volt, azonban a bejelentő tetteivel nagyon nagy kárt okozott, hiszen óriási költségbe került az intézkedés, nagyon sok embernek okozott bosszúságot, a jelenlévő és környéken élők nyugalmát jelentősen megzavarta, nem beszélve sok ember időkieséséről, anyagi veszteségéről.

De nézzük szűkebb területeteket, az iskolákat. Félévi, de főleg év végi vizsgák előtt, gyakori, hogy egy iskolába telefonon valaki bejelentést tesz, hogy az épületbe „bomba fog robbanni”. Ugyan azaz eljárás indul be, mint az előző példában, kiürítésre kerül az épület, lezárásra a terület az átvizsgálás idejére.

Közben kiderült, hogy az egyik diák így akarta elkerülni a dolgozatírást.

Szintén megtörtént eset, hogy egy éjfélig nyitvatartó kerthelyiség mellett lakó néni telefonon bombariadót jelzett a rendőrségi ügyeletre, azzal a szándékkal, hogy a kerthelyiség bezárásra kerüljön. Célját igaz aznap estére elérte, azonban büntetőeljárás indult ellene, és a felmerülő büntügyi költség megfizetésére is kötelezték.

Kérdezhetheték joggal, hogy hogyan derült ki az, hogy ki volt a telefonáló?

Tudjátok ma már olyan modern telefonközpontok vannak, amelyek nyilvántartják a telefon hívásokat, így könnyen kideríthető, hogy a hívás honnan érkezett.

Rendőrségi központokban a beérkezett hívásoknál azonnal megjelenik a hívó fél telefonszáma, így a hívó beazonosítása még egyszerűbbé vált. Ettől kezdve már rutin munka a telefonáló személy beazonosítása.

A közveszélyes fenyegetés büntetési tétele alapesetben 2 évig terjedő szabadságvesztés, viszont 3 évig terjedő, ha a köznyugalmat súlyosan megzavarja, illetve 5 évig terjedő, ha a fenyegetés radioaktív anyag felhasználását helyezi kilátásba.

Még egy szomorú hír! Az elmaradt órát megtartják, a dolgot meg kell írni.

Jogi definíciót a BTK. 270/A §-a tartalmazza.

Visszaélés kábítószerrel:

Sajnos a világon egyre nagyobb méreteket ölt a kábítószer terjesztés, a kábítószer fogyasztás, így hazánkban is egyre elterjedtebbé válik. Nagyon sokan a gyors meggazdagodás reményében vállalják a terjesztést, viszont nagyon sokan kalandvágyból, fogadásból, depresszió ellen kóstolják meg és válnak később szenvedélyes fogyasztókká.

Nem kívánom részletesen taglalni a kábítószerrel kapcsolatos intelmeket, a fogyasztás hatásait, a különböző szerek tulajdonságait, hiszen nagyon sok fórumon (DADA program keretében) már erről hallottatok, láttatok tájékoztatót, szóróanyagot, de a médiákban is gyakran hangzik el kábítószerrel kapcsolatos információ.

Mivel a legveszélyeztetettebb korosztály éppen a tiétek, ezért Én szeretnék arról beszélni, hogy a megelőzés érdekében Ti mit tudtok tenni.

Iskola környékén vagy bent az iskolában látjátok, hogy ismeretlen személyek, vagy éppen valamelyik iskolatársatok színes bélyeget osztogat kisebb gyerekeknek, vagy épp valamilyen gyógyszerhez hasonló tablettát ad át (sok esetben pénzért) tanulóknak.

A látottakat haladéktalanul hozzátok a tanáraitok tudomására, még akkor is ha ezt a legjobb barátotok ellen teszitek is.

Ha rendőr van a környéken, akkor a terjesztés általában nem fog megtörténni, hiszen ilyenkor szinte minden esetben van köztük egy „figyelő”, aki azonnal értesíti társait, így azok a helyszínt el tudják hagyni. A terjesztők arra is ügyelnek, hogy felnőtt ne tartózkodjon a közelben a lebukás veszélye miatt.

Iskolák környékén, főleg iskolakezdés előtt, nagyon sok helyen a tanítás befejezése után is gyakori azonban a polgárőrök jelenléte, hiszen vállalták a gyermekek és objektumok figyelését. A polgárőr

jelenléte nincs olyan feltűnő mint a rendőré, főleg akkor ha az adott területen több sárga mellényes „közmunkás” dolgozik, vagy épp viselik a sárga mellényt. Bátran elmondhatjátok nekik, hogy mit tapasztaltatok, hiszen ők majd megteszik a további szükséges intézkedéseket.

Tudom, most sokan gondolhatjátok, hogy milyen dolog „bemószerolni” társamat, illetve mi van, ha kiderül, hogy ti szóltatok tanárnak, polgárőrnek, rendőrnek vagy bárkinek?

Ez nem „spicliszkedés”, ez nem egy barátság elárulása, hanem épp egy barát megmentése.

Gyerekek!

Tudnotok kell, hogy aki kábítószerrel kereskedik, vagy csak kipróbálásra ad át illet társának bűncselekményt követ el, de elköveti az is aki csak egyszer is azt kipróbálta.

A terjesztők előbb az első egy- két adagot ingyen adják. Sajnos nagyon sok személy, aki kipróbálja, fogyasztójává válik, azonban a további adagot már csak pénzért veheti meg, ami nagyon költséges. Ilyenkor jön az, hogy a zsebpénzt erre költi, később mivel az már kevés, szüleitől kér többet vagy lopja el, végső esetben bűncselekmény (bolti lopás, betörés, rablás) útján teremti elő a rávalót.

A törvénysértés elkövetése mellett a fogyasztó tudatosan károsítja egészségét, pusztítja önmagát és közvetve környezetét is (család, iskola, barát).

A kábítószer kémiai mérég, amely a központi idegrendszert károsítja mindamellet, hogy az egész szervezetre rendkívül veszélyes. Nagyon hamar függővé válhat a fogyasztó, aminek következtében a torzulás, személyiségének teljes leépülés, és végül a halál bekövetkezése várható.

A kábítószer fogyasztásáról leszokni csak gyötrelmek árán lehet, és akkor sem biztos a teljes tisztulás, ezt vallják azok akik már kipróbálták.

A leszokás egyetlen biztos módja, ha meg sem kóstolod. Higgy nekik és tanulj a más kárán, hiszen az okos azon tanul, a buta a sajátján!

Éppen ezért, vállaljátok fel, hogy egy figyelmeztetés esetén a barátságotok is megszakad, azonban megmentetek egy embert, aki később szándékát átgondolva talán majd egyszer hálás lesz. Az igaz barátság soha nem szakad meg, csak néha szünetel.

A kábítószer termesztése, előállítás, terjesztése, de még az ország területén történő átvitele is bűncselekmény, amely 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A büntetés akár életfogytig tartó szabadságvesztés is lehet a kábítószer mennyiségétől és az eset súlyosságától függően.

Az előbb szóba került, a kábítószerrel átitatott bélyeg, valamint a gyógyszerhez hasonló tableta. Szeretném megmutatni nektek ezek rajzát, illetve színes lenyomatát.

Tudjátok-e, hogy miben különbözik az ilyen bélyeg a postai bélyegtől?

- Nem recés a széle.
- Nincs rajta érték.
- A hátulja nedvesség hatására nem ragad.

Azonban károsító hatása óriási, hiszen hátoldala kábítószerrel átitatott, és felragasztás próbálkozása esetén a nyelvvvel történő nedvesítés hatására a kábítószer a szervezetbe kerül.

LSD BÉLYEGEK 1

038	Ying Yang Jang Jang	212	Calvin and Hobbes Két-három	228	Bat B Bat B	244	Coloured Joker Joker	260	Galaxy Galaxis
051	Flying saucer Repülő csészealj	213	Chessboard Keresztelőjantyú	229	Box Doboz	245	Two Heads Két fej	261	Coloured Earth Színes föld
100	Superman Superman E	214	Witch Boszorkány	230	CND CND	246	Smiley Vigyort	262	White Dove Fehér galamb
101	Caricature Caricid	215	Social Socál	231	Orange sun Narancssárga Nap	247	Symbols Szimbólumok	263	Red heart Vörös szív
200	Life Piggy Élet disznó	216	Z Z	232	Judge Ornduff Júdi Ornduff	248	Catchall A Hagy A	264	Winged Key Szárnyas kulcs
201	Silver butterfly Ésüstös pillangó	217	Smiley 89 Mosolygós 89	233	Moon Fibrosis Hétkelzések	249	Magic Mushroom Mágikus gomba	265	Praying Buddha Buddha imádkozó
202	Om Om	218	Black spot on orange card Fekete folt narancssárga kártyán	234	Sun God Napisten	250	Private Dick Privát Dick	266	Chaperon Band Dészetlenség
203	Spiralgraph Spirálgraf	219	Bassini & Jaker Bátonyi és Jákó	235	Smiley 90 Mosolygós 90	251	San 504 (50 repül) Hírszerelő	267	Palm Trees Pálmák
204	Cover B Barabara Csonka Barbara	220	Chess pieces on board Sakkfigurák	236	Chinamen Dragon Kínai sárkány	252	Schubert Girl Schubert lány	268	Bar Simpson Bar Simpson
205	Cherished treasure board Féltett emlékek	221	Procyon B Procyon B	237	Om 80 Om 90	253	Aerobase Repülőbázis	269	Star Wars Csillagok háborúja
206	Green globe Zöld földgömb	222	Dragon 89 Sárkány 89	238	Red Hat Vörös kalap	254	Globes Földgömbök	270	White Lily Fehér liliom
207	Dashed-lined unipoint kékű pont	223	Mr Zippy Mr Zippy	239	Pink P.I.E. Rózsaszín	255	Social Hazer Socál házas	271	Orange Narancs
208	Black rings Fekete gyűrűk	224	Big Design Nagy terv	240	Gorbachev Gorbacsov	256	Turks Törkökök	272	European Európai
209	Red road Piros út	225	Black lightning Fekete villám	241	Yellow Asterisk Sárga csillag	257	Red's point star Piros pont csillag	273	Peace On Earth Béke a földön
210	Buddha Buddha	226	Smiley smile Mosolygós arc	242	Yellow Star Sárga csillag	258	Tropical Island Tropikus sziget		
211	Strawberry Földgyep	227	Strawberry Földgyep	243	Green Zöld	259	Richard Richard		

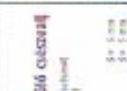

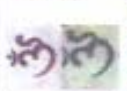

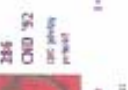

Jó, ha tudod: a szép színes bélyeg másik oldala kábítószerral van átitatva!

Jó, ha megfogadod: soha ne kóstold meg!

Jó, ha megteszed: ha ilyen bélyeget látsz, vagy kínálnak Neked, szólj szüleidnek, vagy kínálnak Neked, tanáraidnak!

8. ábra

LSD BÉLYEGEK 2

 274 Alpak Alpak 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 016 Ying-yang 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 051 Repülő csicskakék 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 154 Vízvilág 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 202 Dru 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 227 Egér 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 264 Sárga csipogó 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 271 Pogácsa 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 281 Nappal 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 280 Mozgózó Hód 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 282 Cetlibáb 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 283 Anaróbia 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 284 Nepkeltér 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 285 Iszföld 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 277 Nappal '92 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 278 Szócska 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 287 Ezoter mandák 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 288 Sztartermaz '92 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 289 Dollár 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 290 Banán 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 291 Pajzok 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 292 Elefánt élben 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 293 Pontagram 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 296 Férfi és női szimbólum 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 295 Kincstörök 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 294 FBI jelszó 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 301 Arany háló 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 303 Kincstörök 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 304 Női szimbólum 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 297 Babot 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 298 Dollár \$ 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 299 Super Man 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 300 Köngő 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 305 Sándor 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.	 Napi 8x8 cm 1992. május 11. 1000 db. 1992. május 11.
---	--	--	---	--	---	---	--	---	--	---	---	--	--	---	--	---	--	---	--	---	--	--	---	---	--	---	---	--	--	---	---	---	--	--

Jó, ha tudod: a szép színes bélyeg másik oldala kábítószerral van átitatva!
Jó, ha megfogadod: soha ne kóstold meg!

Jó, ha megteszed: ha ilyen bélyeget látsz, vagy kínálnak Neked, szólj szüleidnek, tanárainak!

8/1. ábra

LSD BÉLYEGEK 3

2087		Áranyos láda	2088		Áranyos láda	2089		Áranyos láda	2090		Áranyos láda
2092		Világos épít	2093		Áranyos láda	2094		Áranyos láda	2095		Áranyos láda
2096		K	2097		Áranyos láda	2098		Áranyos láda	2099		Áranyos láda
2103		Szék anyanyelvi	2104		Áranyos láda	2105		Áranyos láda	2106		Áranyos láda
2107		Áranyos láda	2108		Áranyos láda	2109		Áranyos láda	2110		Áranyos láda
2111		Áranyos láda	2112		Áranyos láda	2113		Áranyos láda	2114		Áranyos láda
2115		Áranyos láda	2116		Áranyos láda	2117		Áranyos láda	2118		Áranyos láda
2119		Áranyos láda	2120		Áranyos láda	2121		Áranyos láda	2122		Áranyos láda
2123		Áranyos láda	2124		Áranyos láda	2125		Áranyos láda	2126		Áranyos láda
2127		Áranyos láda	2128		Áranyos láda	2129		Áranyos láda	2130		Áranyos láda
2131		Áranyos láda	2132		Áranyos láda	2133		Áranyos láda	2134		Áranyos láda
2135		Áranyos láda	2136		Áranyos láda	2137		Áranyos láda	2138		Áranyos láda
2139		Áranyos láda	2140		Áranyos láda	2141		Áranyos láda	2142		Áranyos láda
2143		Áranyos láda	2144		Áranyos láda	2145		Áranyos láda	2146		Áranyos láda
2147		Áranyos láda	2148		Áranyos láda	2149		Áranyos láda	2150		Áranyos láda
2151		Áranyos láda	2152		Áranyos láda	2153		Áranyos láda	2154		Áranyos láda
2155		Áranyos láda	2156		Áranyos láda	2157		Áranyos láda	2158		Áranyos láda
2159		Áranyos láda	2160		Áranyos láda	2161		Áranyos láda	2162		Áranyos láda
2163		Áranyos láda	2164		Áranyos láda	2165		Áranyos láda	2166		Áranyos láda
2167		Áranyos láda	2168		Áranyos láda	2169		Áranyos láda	2170		Áranyos láda
2171		Áranyos láda	2172		Áranyos láda	2173		Áranyos láda	2174		Áranyos láda
2175		Áranyos láda	2176		Áranyos láda	2177		Áranyos láda	2178		Áranyos láda
2179		Áranyos láda	2180		Áranyos láda	2181		Áranyos láda	2182		Áranyos láda
2183		Áranyos láda	2184		Áranyos láda	2185		Áranyos láda	2186		Áranyos láda
2187		Áranyos láda	2188		Áranyos láda	2189		Áranyos láda	2190		Áranyos láda
2191		Áranyos láda	2192		Áranyos láda	2193		Áranyos láda	2194		Áranyos láda
2195		Áranyos láda	2196		Áranyos láda	2197		Áranyos láda	2198		Áranyos láda
2199		Áranyos láda	2200		Áranyos láda	2201		Áranyos láda	2202		Áranyos láda

Jó, ha tudod: a szép színes bélyeg másik oldala kábítószerral van átitatva!

Jó, ha megfogadod: soha ne kóstold meg!

Jó, ha megteszed: ha ilyen bélyeget látsz, vagy kínálnak Neked, szólj szüleidnek, szőlj szüleidnek, tanáraidnak!

Tudjátok-e, hogy miről lehet megállapítani, hogy gyógyszert vagy Amphetamin származékot tartalmazó tablettát kínálnak nektek kóstelésre vagy eladásra?

Az amphetamin származékot tartalmazó tabletták egyik oldalán igaz, hogy egyes gyógyszerekhez hasonlóan törésvonal van, azonban a másik oldalon különböző ábrák, képek, jelek találhatóak. Színük is változó, van köztük fehér, sárga, barna, szürke, rózsaszín.

A tabletták legnagyobb átká, hogy egy bizonyos bódultsági szint elérésekor, a hatás fokozása végett egyre több tabletták bevitelére kerülhet sor, amely túladagoláshoz, tragédiához vezethet. Ugyan ez az eredmény érhető el alkohol fogyasztásával spékelve.

Gyerekek!

Kérlek benneteket, szívleljétek meg az intő szavakat, nagyívbe kerüljétek a drogot, és ha tehetitek, tegyetek meg mindent a terjesztés és fogyasztás megelőzése érdekében. **A lejtőn nagyon nehéz a megállás.**

Szülők, rokonok, barátok, de legfőképp az élet elvesztése nem éri meg a pillanatnyi rózsaszínben látszó hangulat elérését.

Nem csak mint polgárőr, hanem mint szülő és felnőtt kérem, közösen tegyünk a drog terjedése ellen.

Jogi definíciót a BTK. 282. §-a tartalmazza.

II. EXTASY/XTC

Amfetamin származékok tablettá formában

Az „EUROPOL Drog Unit” Szintetikus drokkatalógusa szerint

63	Magnevicsa Haloctól írásváltozat	64	Vénuszűzőkér
65	Téve haló írásváltozat	65	Alma
66	Téve haló írásváltozat	66	Törpe III haló írásváltozat
67	Oroszáról haló írásváltozat	67	Törpe II haló írásváltozat
68	Ló haló írásváltozat	68	Törpe I haló írásváltozat
69	Punkter haló írásváltozat	69	Törpe I haló írásváltozat
70	Pávakakas	70	Teendő nyula haló írásváltozat
71	Pálma haló írásváltozat	71	Félszék haló írásváltozat
72	Sáv 2 haló írásváltozat	72	TC
73	Pávakakas	73	TC
74	Sáv 2 haló írásváltozat	74	Háromszög I
75	Pávakakas	75	TC
76	Sáv 2 haló írásváltozat	76	TC
77	Pávakakas	77	TC
78	Pávakakas	78	TC
79	Bokszasztűzők haló írásváltozat	79	TC
80	Hal	80	TC
81	Hal	81	TC
82	Hal	82	TC
83	Hal	83	TC
84	Hal	84	TC
85	Hal	85	TC
86	Hal	86	TC
87	Hal	87	TC
88	Hal	88	TC
89	Hal	89	TC
90	Hal	90	TC
91	Hal	91	TC
92	Hal	92	TC
93	Hal	93	TC
94	Hal	94	TC
95	Hal	95	TC
96	Hal	96	TC
97	Hal	97	TC
98	Hal	98	TC
99	Hal	99	TC
100	Hal	100	TC
101	Hal	101	TC
102	Hal	102	TC
103	Hal	103	TC
104	Hal	104	TC
105	Hal	105	TC
106	Hal	106	TC
107	Hal	107	TC
108	Hal	108	TC
109	Hal	109	TC
110	Hal	110	TC
111	Hal	111	TC
112	Hal	112	TC
113	Hal	113	TC
114	Hal	114	TC
115	Hal	115	TC
116	Hal	116	TC
117	Hal	117	TC
118	Hal	118	TC
119	Hal	119	TC
120	Hal	120	TC
121	Hal	121	TC
122	Hal	122	TC
123	Hal	123	TC
124	Hal	124	TC
125	Hal	125	TC
126	Hal	126	TC
127	Hal	127	TC
128	Hal	128	TC
129	Hal	129	TC
130	Hal	130	TC
131	Hal	131	TC
132	Hal	132	TC
133	Hal	133	TC
134	Hal	134	TC
135	Hal	135	TC
136	Hal	136	TC
137	Hal	137	TC
138	Hal	138	TC
139	Hal	139	TC
140	Hal	140	TC
141	Hal	141	TC
142	Hal	142	TC
143	Hal	143	TC
144	Hal	144	TC
145	Hal	145	TC
146	Hal	146	TC
147	Hal	147	TC
148	Hal	148	TC
149	Hal	149	TC
150	Hal	150	TC
151	Hal	151	TC
152	Hal	152	TC
153	Hal	153	TC
154	Hal	154	TC
155	Hal	155	TC
156	Hal	156	TC
157	Hal	157	TC
158	Hal	158	TC
159	Hal	159	TC
160	Hal	160	TC
161	Hal	161	TC
162	Hal	162	TC
163	Hal	163	TC
164	Hal	164	TC
165	Hal	165	TC
166	Hal	166	TC
167	Hal	167	TC
168	Hal	168	TC
169	Hal	169	TC
170	Hal	170	TC
171	Hal	171	TC
172	Hal	172	TC
173	Hal	173	TC
174	Hal	174	TC
175	Hal	175	TC
176	Hal	176	TC
177	Hal	177	TC
178	Hal	178	TC
179	Hal	179	TC
180	Hal	180	TC
181	Hal	181	TC
182	Hal	182	TC
183	Hal	183	TC
184	Hal	184	TC
185	Hal	185	TC
186	Hal	186	TC
187	Hal	187	TC
188	Hal	188	TC
189	Hal	189	TC
190	Hal	190	TC
191	Hal	191	TC
192	Hal	192	TC
193	Hal	193	TC
194	Hal	194	TC
195	Hal	195	TC
196	Hal	196	TC
197	Hal	197	TC
198	Hal	198	TC
199	Hal	199	TC
200	Hal	200	TC

Jó ha tudod: a szép színes tablettá kábítószer tartalmaz! • **Jó ha megfogadod:** soha ne köstöld meg!
Jó ha megteszed: ha ilyen tablettát látsz, vagy kínálnak Neked, szólj szüleidnek, tanároaidnak!

Hivatalos, közfeladatot ellátó személy, hivatalos személy támogatója elleni erőszak.

Tudjátok-e, hogy ki a;

- hivatalos személy,
- közfeladatot ellátó személy, vagy
- a hivatalos személy támogatója?

Hivatalos személy:

- a köztársasági elnök,
- a miniszterelnök,
- az országgyűlési képviselő,
- a kormány tagja,
- a politikai államtitkár,
- az alkotmánybíró,
- a bíró,
- az ügyész,
- az állampolgári-, nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa,
- a helyi önkormányzati testületek tagja,
- a közjegyző, az állami szervek intézkedéssel megbízott alkalmazottai (pl. rendőr, tűzoltó, börtönőr, közterület- felügyelő stb...).

Ők a törvényt képviselik, ezért fontos a fokozott büntetőjogi védelmük.

Közfeladatot ellátó személy:

- a polgárőr,
- postai kézbesítő,
- tömegközlekedési jármű vezetője,
- jegyellenőr, jegykezelő,
- mező-, hal-, vad-, parkőr,
- hivatásos vadász,
- orvos-, mentőszolgálat tagja,
- pedagógus-, oktató.

Hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy támogatója:

- az a személy, aki a hivatalos- vagy közfeladatot ellátó személyt segíti munkájában, vagy
- megtámadása esetén védelmére kel.

A három csoport közül bármelyik csoporthoz tartozó személyt a törvény fokozott büntetőjogi védelemben részesíti.

Megtörtént esetek az elkövetésre:

- Egy bírósági tárgyalás után a rokonság a munkahelyéről távozó bírót tetteleg bántalmazta, mivel számukra kedvezőtlen ítéletet hozott. Cselekményükkel megvalósították a hivatalos személy elleni erőszakot. **A büntetési tétel 3 évig terjedő szabadságvesztés.**
- Gyakori, hogy a fiatalok a tömegközlekedési járműveken jegy nélkül utaznak, viszont az ellenőr felszólítására nem igazolják magukat (személyi vagy diákigazolványukat nem adják át), a büntetést sem hajlandók kifizetni, ezért a rendőrök megérkezéséig megpróbálják őket visszatartani. Ilyenkor fordul elő, hogy a fiatal az ellenőrt megüti, lökdösi, belerúg, ezzel bűncselekményt követ el. Cselekményükkel megvalósítják a közfeladatot ellátó személy elleni erőszakot.

- Megvalósítja a törvénysértést az is, aki engedély nélkül halászik, vadászik, fát lop, megdézsmálja a más tulajdonát képező termést, és közben a felfedező őrt emiatt bántalmazza, jogos intézkedése során fenyegetéssel vagy erőszakkal akadályozza. **A büntetési tétel szintén 3 évig terjedő szabadságvesztés.**

Az utóbbi időben egyre több esetben hallható, hogy a tanuló vagy a szülő nemtetszésének úgy ad nyomatékot, hogy tanárát tetteleg bántalmazza. **A büntetési tétel 3 évig terjedő szabadságvesztés.** Ugyan ez a büntetési tétel akkor is, ha ennél az esetnél maradva, a tanár védelmére kelő egyszerű állampolgárt is az elkövető bántalmazza. Az állampolgárt is ugyan az a büntetőjogi védelem illeti meg, hiszen hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy védelmében cselekedett.

Csoportos elkövetés esetén a büntetés szigorúbb elbírálás alá esik.

Jogi definíciót a BTK. 229,-230,-231. §-a tartalmazza.

Erőszakos közösülés:

Nem szexuális felvilágosítást szeretnék tartani, de bizonyára mindannyian tudjátok, hogy mit jelent az erőszakos közösülés.

A partner hozzájárulása, beleegyezése nélkül, fenyegetéssel, erőszak alkalmazásával létesül szexuális kapcsolat.

Gyerekek!

Sajnos fiatalok körében egyre elterjedtebb cselekmény, hogy a szexuális vágyaik kielégítésére vagy csupán kíváncsiságuk kielégítésére, törvénybe ütköző cselekményt követnek el, erőszakhoz vagy olyan módszerhez folyamodnak, hogy a partner akarata ellenére létrejön a szexuális kapcsolat.

(A törvényi büntetésen túl ezt a cselekményt elítéli a társadalom, de még a börtönben büntetésüket töltő személyek is,, főleg, ha az áldozat gyermek vagy fiatalkorú.)

Az Alkotmány biztosítja minden ember személyes jogaként, hogy partnerét szabad akaratából válassza. Ennek megsértése büntetendő.

Büntetendő az is, ha valaki kényszerít valakit, hogy egy harmadik személlyel létesítsen szexuális kapcsolatot.

Súlyosbító körülmény, ha a cselekményt egy azon személlyel többen követik el.

Egy példa:

- Egy házibulin jó hangulat hevében az egyik lány, vetkőzés nélküli erotikus táncot kezdett járni. Partnere követte a táncban, azonban azt hitte, hogy ennek folytatása az ágyban teljesedik be. A lány egy határig látszólag biztatta is a fiút, azonban szexet nem akart. A fiú az alkohol és mámor hatása alatt fejét elvesztve többször megütötte a lányt és kényszeríttette a közösülésre. **A büntetés 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés.**
- Ugyan ebben az esetben a haverok is „beszállnak a buliba”, és többen közösülnek a lánnyal. Ebben az esetben súlyosbító körülménynek számít, még akkor is, ha az alapesetet elkövető ezt nem akarja. **A büntetési tétel 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés.**
- **5 évtől 10 évig terjedő a szabadságvesztés akkor is, ha a sértett 12 éven aluli,** függetlenül attól, hogy Ő beleegyezett az eseménybe.

- Ha a sértett az elkövető nevelése, gondozása, gyógykezelése alatt áll a büntetési tétel **5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés.**
- 14. éven aluli személlyel, a beleegyezésével létesített szexuális kapcsolat esetén **megrontás büntette** miatt a büntetési tétel **1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés.**

Fiúk!

Egy szexuális kapcsolat akkor jó érzés, ha mindketten akarjátok, és örültök egymásnak. Ellenkező esetben, higgyétek el NEM éri meg.

Lányok!

Ha nem akartok semmit a partnertől, akkor ne öltözzetek és főleg ne viselkedjétek kihívóan, szinte biztatva partnereteket.

Jogi definíciót a BTK. 197-198.§ és a 200§-a tartalmazza

Kényszerítés:

Az Alkotmány biztosítja, mint alapvető emberi jogot a szabadságot, amelyet a büntetőjog törvénnyel véd, ezért minden olyan magatartást bűncselekménnyé nyilvánít, amely erőszakkal vagy fenyegetéssel korlátoz valakit cselekvési szabadságában.

Egy példa:

- Az iskola (*köztudottan*) leg agresszívebb idősebb tanulója (*nyilván nem eminens tanuló, hanem többször ismételt és ezért társainál idősebb*) kiszemelt magának egy csendes, halk szavú, de jó tanulót, akit a kezdeti időben arra kényszerített, hogy írja meg helyette a leckét. Később kényszerítette arra is, hogy reggelit vigyen neki, vigye a táskáját, de napközben különböző megaláztatásnak tette ki, pl. szünetben a többiek előtt csináljon fekvőtámaszt, az udvaron bukfencezzen, stb.... A gyerek ha ezek ellen megpróbált fellázadni, akkor elcsattant egy- két pofon.
- Ezt a cselekményt „zsargon” szóval **csicskáztatásnak hívják**. A „nagyfiú” biztos, hogy nincs tisztába cselekményének következményével, ugyan is a cselekmény bűncselekmény, és komoly a büntetési tétele is.

Senkinek nincs joga másokat akaratuk elleni cselekedetre kényszeríteni, másokat ezzel megaláztatni!

A büntetési tétel 3 évig terjedő szabadságvesztés.

Jogi definícióját a BTK. 174. §-a tartalmazza.

Személyi szabadság megsértése:

Az Alkotmány előírja, hogy az ember természetes joga a cselekvési szabadság, akaratából fakadó mozgás, helyváltoztatás, a tartózkodási hely megválasztása, megváltoztatása. Ha valaki ebben jogellenesen korlátozza, ettől megfosztja, akkor büntetőjogi felelősséggel tartozik.

Személyi szabadság megsértése:

- a sértett valamely meghatározott helyen való visszatartása,
- tartózkodási helyének elhagyására való kényszerítése,
- lefogás, lekötözés, helyben-maradásra, mozgásra vagy helyváltoztatásra való kényszerítés,
- a helyiségben tartózkodóra az ajtó rázárása,
- karolva tartása,
- rokkant személytől a mankó-, bot elvétele,
- valamely helyiség elhagyására szolgáló létra, kötél, palló elvétele,
- fürdő személy ruhaneműitől való megfosztása,
- helyváltoztatásban egyéb módon való akadályozása.

Egy- két példa a személyes szabadság megsértésére:

- Észre veszed, hogy osztálytársadat véletlenül bezárták a tornatermi öltözőbe, és Te szándékosan nem teszel semmit a kiengedés érdekében.
- Fiú létedre egy leány osztálytársadat karjánál, vállánál fogva rángatod, és próbálsz arra rávenni, hogy veled menjen.
- Idősebb barátod, barátnőd elmenetelét úgy akarod megakadályozni, hogy a gépkocsija elé mögé állsz, törvényt sértesz *(amellett nem biztos, hogy ezzel a kapcsolatot fenntartása érdekében célodat is elnyered)*.

A személyi szabadság korlátozásának időtartama nincs meghatározva, a megvalósulás szempontjából az eltelt idő közömbös.

A büntetési tétel 3 évig terjedő szabadságvesztés.

Jogi definícióját a BTK. 175. §-a tartalmazza.

Közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény:

Bizonyára ti is hallottatok már olyan cselekményről, amikor valaki mozgásban lévő járművet dobál. Az elkövető cselekedetével tragédiát is okozhat. Sajnos volt olyan eset, amikor a megdobált vonat ablakán egy kő eltalált egy gyereket, aki a nagymamája kezei között halt meg.

Képzeljétek el, hogy ugyan ez a kő egy zsúfolt, utasokkal teli autóbusz vezetőt talál el, még belegondolni is szörnyű.

Baleset veszélyt jelent a csatornafedél felszedése, a vasúti sínre kövek lerakása vagy egyéb tárgyak elhelyezése.

Közveszélyt jelent a vasúti átjáró kábeleinek felszedése, rongálása, hiszen ezzel sértik a közlekedés biztonságát, és veszélyeztetik az utasbiztonságot.

Büntetési tétel: 3 évig terjedő szabadságvesztéstől 15 évig terjedő szabadságvesztés is lehet, ha a sérülés és annak foka megállapítható.

Jogos védelem:

Minden ember alapvető joga, hogy megvédje önmagát vagy másokat, a kívülről érkező támadások ellen. Az elhárítás mértéke arányban kell, hogy álljon a sérelemmel.

Példa:

- A szomszéd leszedte gyümölcsöm, ezért elfogom és átadom az illetéke hatóságnak vagy ha a közelben polgárőr van, akkor őtöle kérek segítséget.

Jogi védelemben részesül az a személy, aki az ellene vagy más személy ellen intézett közvetlen támadás elhárítása érdekében cselekszik, hiszen minden ember alapvető joga, hogy megvédje magát vagy másokat az ellenük irányuló támadástól. (A verekedő személyt lefogja, leüti.)

Jogi definíciót a BTK. 29. §-a tartalmazza.

Gyerekek!

A polgárőr feladata, **hiszen azt vállalta**, hogy ha törvénytörtést észlel, akkor cselekszik. Megakadályozza a cselekmény folytatását, értesíti a rendőrséget, hozzájárul az eljárás gyors és szakszerű lefolytatásához. Ebből kiindulva a polgárőrnek jogellenes cselekmények észlelése esetén intézkednie kell!

Az előbb felsorolt bűncselekmények elkövetése általában erőszak alkalmazásával történik.

Tudjátok-e, hogy mi az erőszak, illetve miket nevezünk erőszakos elkövetésnek?

Az erőszak, romboló cselekedet, amelynek nyomán kár, fájdalom keletkezik. (Ilyen egy lakásba történő behatolás erőszakkal.)

Az erőszakhoz gyakran társul az agresszivitás. Agresszívan elkövetett cselekmény egy szándékos tett, amelynek feltétele az anyagi károkozás, a lelki szenvedés előidézése.

Agressziót kiváltó helyzetek, egy- két példa:

- Hogy mersz ilyen közel jönni, lépj hátra! Mindenkinek van egy intim távolsága amelyet szeretne betartatni.

A pszichológia tudománya ezt zónatávolságnak nevezi;

- ezen belül intim távolság ½ méter,
- személyi távolság 1 ½ méter,
- társasági távolság 2 – 3 méter,
- a nyílt távolság pedig a 3 – 6 méter.

- Rám nézz ha hozzád beszélek: Szoros szemkontaktus vagy annak kerülése.

- Ha hozzám nyúlsz megütlek: Ez egy birtoklást kifejező gesztus.

Agressziót csökkentő helyzetek:

- Kézfeltartás, behódolás. (Oké, te vagy a nyerő.)
- Zónatávolság növelése. (Hátrálás vagy futás.)
- Barátságod gesztusok. (Mosoly, kézfogás.)

Az agresszió lehet egy vele született adottság, amelyet kiválthat egy erőszakos környezetben történő nevelkedés is. Ezt az öröklött erőszakot elfojthatja a neveltetési környezet, de a nem erőszakosnak születettből erőszakos személy is lehet a környezete miatt.

Sajnos a családon belüli erőszak, sokszor negatív hatással van a fiatalokra, hiszen számukra az egyetlen és élő példa a szülő.

Szeretném felhívni a figyelmeteket, hogy a pedagógus, a rendőr, a polgárőr, a felnőtt nem ellenetek van, hanem értetek. Mindannyian segíteni szeretnének abban, hogy ne kövessetek el bűnt, és ne legyetek bűncselekmény áldozatai.

Minden gyereknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, joga van a szeretethez, törődéshez, senkivel szemben nem lehet alkalmazni kegyetlen bánásmódot.

A szülők kötelessége, hogy biztosítsák a lakást, az étkezést, a ruházkodást, az orvosi ellátást, a tanulást, de ugyan olyan kötelességük a véleményetek meghallgatása.

Gyerekek!

Tudom az általam elmondottak most számotokra nehezen emészthetőek, azonban higgyétek el, hogy mindenegyres témáról napokig lehetne beszélgetni.

Intelmeimet, mondandómat a törvény támassza alá, illetve az életben bekövetkezett események.

Az általam elmondottakkal azt akartam elérni, hogy mindég gondoljátok át a cselekedeteitek várható következményeit, Van egy régi, de bölcs közmondás: Számolj tízig mielőtt teszel valamit.

A jogtól nem kell félni, hiszen az védi a becsületes embert, ha azonban másoknak ártasz ellened fordul.

(Van- e kérdés?)

Viszont látásra gyerekek.

Módszertani ajánlás az előadás megtartásához

Az előadó legyen kedves, udvarias, de főleg barátságos.

Ne beszéljen lekezelő stílusban.

Az előadó ne olvassa fel az oktatási segédanyagot, hanem készüljön fel belőle és emlékezetből idézze a szöveget, mert ellenkező esetben a gyerekekből közömbösséget válthat ki.

A különböző témák bevezetése előtti kérdéseknél vonja be a gyerekeket a válaszadásba, ezzel növelheti az előadás színvonalát, amely a gyerekekben bizalmat ébreszt.

Kérdezze meg az egyes témák között, hogy kinek van kérdése vagy kinek mi a véleménye az elhangzottakról. (Kábítószer fogyasztásra ne kérdezzen rá, hiszen ha valamelyik gyermek jelentkezik, akkor azzal szemben eljárást kell kezdeményezni.)

Mondjon el egy- két gyerekekkel kapcsolatos személyes élményt, de csak röviden, a tényekre hivatkozva, azonban ne önmagának csináljon reklámot.

Az ábrákról készítsen képeket és adja a gyerekek kezébe megtekintésre.

Felhasznált irodalom

1. A Polgárőrségről szóló 2006. évi LII. törvény.
2. Az Egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény.
3. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény.
4. Polgárőr Szolgálati Kézikönyv.
5. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III.1.) BM rendelet.
6. A Bűn küszöbén. (B.-A.-Z. Megyei RFK. Bűnmegelőzési Osztály.)
7. Földi pokol a Drog.
8. Jegyzet a polgárőrök speciális közlekedési képzéséhez.

Harmadik tanóra:

- baleset-megelőzés,
- biztonságos közlekedés.

**Köszöntelek benneteket
immár
harmadik találkozásunk alkalmával**

Az elmúlt előadás témája tudom egy kicsit száraz volt, hiszen a sok törvényi megfogalmazás, jogszabályi szöveg nem tartozik a vidám olvasmányok közé, de tartalmát tekintve viszont fontos, hiszen viselkedésünk és cselekedeteink meghatározója lehet.

(Mielőtt mai témánkat elkezdeném, megkérdezem, hogy az előző órán elhangzottakhoz kapcsolódóan van-e valakinek kérdése.) (Abban az esetben, ha olyan kérdést kap, amelyre nem tudja a választ, mondja nyugodtan azt, hogy a kérdésre a következő alkalommal válaszol.)

Ha nincs *(vagy Köszönöm kérdéseket)* akkor rátérünk mai témánkra, a **közlekedésre, a baleset-megelőzésre.**

Tudjátok-e, hogy milyen közlekedési területek *(közlekedési ágak)* vannak?

A közlekedés területei (ágazatai):

1. Közúti közlekedés.
2. Vasúti közlekedés.
3. Vízi közlekedés.
4. Légi közlekedés.
5. Vezetékes közlekedés.

1. Közúti közlekedés

A közlekedésnek mindannyian részesei vagyunk, hiszen mindenki közlekedik. E tény alapján mindenki feljogosítva érzi magát arra, hogy véleményt formáljon a témakörben. A sportból kölcsönvett kifejezéssel élve ehhez is mindenki ért, csakúgy, mint a labdarúgáshoz. Ezzel szemben ki kell jelenteni, hogy a közlekedés egy rendkívül összetett, komplex kérdés, amely technikai feltételeken, az úthálózat állapotán és elsősorban az emberi magatartáson, a szabályok megértésén és alkalmazásán, az alkalmazkodó képességen múlik.

Ezt figyelembe véve megállapítható a statisztika tükrében, hogy az évente bekövetkezett közel 20 – 22 ezres baleset száma aggasztó jelenség. A balesetek számának alakulását kismértékben befolyásolja a hazai autópark számának intenzív emelkedése, az alacsonyabb rendű közúthálózat minőségi romlása vagy épp az újonnan épülő szélessávú utak.

A balesetek számának csökkentése érdekében a megoldási lehetőség, talán az egyik legfontosabb tényezőben, magában az emberi magatartásban rejlik.

Tegyük szívünkre a kezünket, és ismerjük be, hogy mindannyian követtünk már el hibákat. Vannak kisebb és nagyobb hibák, melyek mindegyike vezethet tragédiához. Elég csak egyszer hibázni és visszafordíthatatlan folyamatot indítunk el, amivel esetleg gyökeresen megváltoztathatjuk magunk vagy mások életét.

Az EU országokban 2000-ben több mint 40 ezren veszítették életüket autóbalesetekben. Ezt az unió olyannyira riasztónak találta, hogy megjelentette az európai közlekedéspolitikai „**Fehér könyv**”-ét, amely 2010-ig vázolja a tennivalókat, hiszen a tagországok egységes szellemiségben kívánnak tevékenykedni a közlekedésbiztonság érdekében.

A könyv hangsúlyozza: **„Az összes közlekedési mód közül a közúti közlekedés a legveszélyesebb, és az emberi életet tekintve a legdrágább”.**

A cél most az, hogy 2010-ig legalább a felére kell csökkenteni Európában a halálos kimenetelű közlekedési balesetek számát. Ehhez szükség van a büntetések, az ellenőrzések unión belüli összehangolására és az egységesítésre, illetve a közlekedés biztonságát erősítő új technológiák bevezetésére. Ebben hazánk is szerepet vállalt.

Az utóbbi időben jelen van és általánossá vált a közúti agresszivitás, a szabályok esetenkénti tudatos megszegése. A legfontosabb feladat a magatartási forma javítása és az ebből eredő veszélyhelyzetek csökkentése. Ehhez a közlekedési fegyelem megszilárdítására, a szabálytisztelő magatartás széleskörű elterjesztésén kívül szükség van a gondolkodásmódunk átformálására is. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a közlekedési ismeretek megszerzését szolgáló tanfolyamok, oktatások illetve előadások is tartalmi, minőségi megújításra szorulnak.

A közlekedésbiztonság jelenlegi helyzetének, valamint a meglévő feltételrendszernek az ismeretében egyértelműen kijelenthető, hogy a meghatározott célok teljesítése soha nem tapasztalt kihívás elé állítja a magyar rendőrséget, továbbá a közlekedésbiztonsági tevékenységben érintett más állami és társadalmi szerveket. Ezekben belül a rendőrségnek meghatározott feladata, szerepe van, de jelentős változásokat és eredményeket csak a hatóságok, és a társadalom összefogásával lehet elérni.

A rendőrség törvényben rögzített feladata, hogy támogassa az állampolgárok közösségeinek a közbiztonság javítására irányuló önkéntes tevékenységét. Ennek során kiemelt hangsúlyt kap azaz együttműködés, amely a rendőrség és a közfeladatot ellátó polgárőrök között jött létre. Az Országos Polgárőr Szövetség már megalakulásától kezdve – melyet alapszabályában elsődleges célnak és feladatnak határoz meg – fontosnak tartja a közrend, a közlekedésbiztonsági és a baleset-megelőzési tevékenység rendszeres és hatékony támogatását.

Az együttműködés nagyon fontos eleme a preventív jellegű tevékenység. A rendőrökkel közösen vagy önállóan járőrözve hozzájárulnak a közrend-és közbiztonság fenntartásához, a bűncselekmények és a közlekedési balesetek megelőzéséhez. Tevékenységük egyértelműen jelzi a rendőrség lakossági támogatottságát, hiszen a polgárőrség civil szervezet, amely felvállalta a baleset-megelőzési tevékenységet illetve annak népszerűsítését.

A polgárőrök tevékenyen részt vesznek a propaganda előadások, bemutatók, kiállítások szervezésében. Segítenek az óvodák, iskolák valamint az idősek és gyerekek által sűrűn látogatott

helyek közelében a gyalogos forgalom biztonságosabbá tételében, s mind több alkalommal veszik ki a részüket a közrend biztosítását szolgáló folyamatosan bővülő és aktualizálódó feladatokból, segédkeznek a rendőrség közúti ellenőrzéseiben, járőröznek az iskolák környékén.

A közúti közlekedés egy olyan terület, amelyet mindenki gyakorol, hiszen (szinte) mindenki közlekedik.

Kérdés az, hogy hogyan közlekedik?

Közlekedhet;

- gyalogosként,
- utasként,
- járművezetőként.

Egy bizonyos korig (*amelybe még mondhatom, hogy Ti is tartoztok*) az emberek gyalogos vagy utasként vesznek részt a közúti közlekedésben, majd egy bizonyos kor elérése után, a jogszabályi feltételek teljesítése mellett válhatnak járművezetővé.

Gyerekek!

Nem kell megijedni, nem KRESZ-t kívánok nektek tanítani, nem közlekedési jogszabályokkal szeretnék benneteket untatni, hanem a mindennapi élet közlekedésével, annak veszélyelhárításával, illetve a különböző helyzetekben előforduló események megoldásával kapcsolatban kívánok egy- két tanácsot adni.

A KRESZ oktatása iskolában tantárgyként, vezetői engedély megszerzése esetében tanfolyamon történik. Előfordul azonban, hogy mondandóm, intelmeim közben hivatkozni fogok egy- két KRESZ szabályra, azonban ez nem egyenértékű a hivatalos jogszabályi tanítással.

Bizonyára tapasztaltatok, hogy iskola kezdéskor szeptemberben és októberben, több iskolák környéki gyalogátkelőhely előtt rendőrök és polgárőrök, vagy csak rendőrök, vagy csak polgárőrök jelen vannak és irányítják a forgalmat.

Ez a forgalomirányítás nem a klasszikus „forgalomirányító” tevékenység, hanem csak arra szolgál, hogy az átkelőhely előtt megállítják a járművek forgalmát, és ezzel védik az áthaladó gyalogosokat, a gyerekeket.

Bizonyára láttatok már olyat is, hogy a rendőr vagy a polgárőr mellett iskolatársaitok közül gyerekek is vannak, akik sárga mellényt és feliratos sapkát viselnek, és jelzótárcsa van a kezükben. Ők állítják meg a forgalmat és biztosítják a gyalogosok számára a biztonságos áthaladást. Ők az ifjú forgalomirányító rendőrök vagy az „Ifjú Polgárőrök.”

Felhívom a figyelmet, hogy a polgárőr forgalmat nem irányíthat, azonban a járművek közlekedését a gyalogosok védelme érdekében változtathatja, amikor is a járművek megállításra kerülnek az úttesten áthaladó gyerekek védelme érdekében.

Ti is lehettek ilyenek, csak elhatározás kérdése, amelynek megvalósításához nem csak az iskola, hanem polgárőr egyesületünk is segítséget nyújt.

Hogyan tudunk segíteni?

- Megtanítjuk veletek a forgalomirányítás szabályait.

- Gyakoroltatjuk teremben vagy iskolaudvaron a szabályos karjelzéseket, a megállító tárcsa használatát.
- Éles helyzetben, kint a forgalomban bemutatjuk annak gyakorlati végrehajtását, a járművek szabályos megállítást, majd továbbhaladásuk engedélyezését.
- Közösén hajtjuk végre a feladatot.
- Kellő gyakorlás után önállóan, de jelenlétünk mellett hajtjátok végre a feladatot.

Nagyon gyakran előfordul, hogy valamilyen rendezvény megtartása alkalmával felkérjük a polgárőröket, hogy segítsék a rendezvény zavartalan lebonyolítását, nyújtsanak segítséget a járművek parkolása, és elindulása alkalmával.

Ilyenkor is forgalomirányítás történik, ahol a járművezetőnek figyelembe kell venni az irányító jelzéseit, viszont a forgalmat irányító (terelő) személy kell, hogy megfelelő szinten ismerje a szabályos jelzéseket, és határozottan alkalmazza azokat. Ez az előírás az ifjú forgalomirányítókra is vonatkozik.

A járművezetőknek azonban figyelembe kell venni a jelzéseket, függetlenül attól, hogy felnőtt vagy forgalom irányítását végző gyerek adja.

Megtörtént esemény!

Egy rendezvény alkalmával a távozó gépkocsik útvonalát rendőrök, polgárőrök biztosították. Felnőtt felügyelete mellett az egyik parkolóból történő kihajtónál „Ifjú forgalomirányító” adott jelzést a biztonságos és balesetmentes kihajtáshoz. Az egyik személygépkocsi vezető, felülbírálta a gyerek jelzését és elindult az ellentétes irányba. A szemből szabályosan közlekedő járművek megállásra kényszerítették a szabálytalankodót, aki így több mint 20 perces késéssel, visszafordulás után tudta elhagyni az adott területet.

Az előbb említett rendezvények alkalmával a polgárőr feladata kiterjed a parkolóban álló járművek figyelésére. Rendezvények alkalmával, sajnos nagyon gyakori, hogy a leparkolt gépkocsikat illetéktelen személyek próbálják kifosztani, illetve ellopni. A polgárőrök éber felügyelete azonban ezt igyekszik megakadályozni.

Nem csak rendezvények alkalmával, hanem a mindennapi szokásos parkolás alkalmával, épp az állandóságot kihasználva próbálnak bűnöző elemek gépkocsikat feltörni, kirabolni, gépkocsikat ellopni.

Megtörtént esemény!

A polgárőr járőrözés közben arra lett figyelmes, hogy az egyik parkoló gépkocsi mellett két fiatal egy kannába engedi le a gépkocsi üzemanyagát. A felszólítás után, a kikerkező rendőröknek is azt mondták, hogy a családi autójuk, és a motorba kellett az üzemanyag. Nyilván nem volt igaz, de még ha igaz is lenne, akkor sem ezt a módszert kellene alkalmazni.

Most pedig beszéljünk konkrétan a közlekedésről, annak különböző formáiról.

Leggyakrabban gyalogosan közlekedünk, így a gyalogos, a közúti közlekedés szempontjából a legnagyobb veszélynek van kitéve.

Melyek a leggyakoribb veszélyforrások?

A leggyakoribb baleset a gyermekek és fiatalok körében az amikor kellő körültekintés nélkül lépnek az úttestre vagy autóbusról leszállva rögtön a busz előtt kívánnak átmenni. Gyakori az is amikor parkoló gépkocsik közül, a járművek takarásából kilépve próbálnak átmenni az úttesten. Céljuk eléréséhez a legrövidebb utat válasszák, függetlenül attól, hogy van a közelben gyalogos átkelőhely vagy gyalogos alul-, illetve felüljáró. Sajnos vannak olyanok is, akik a biztonságos átkelést szolgáló helyen kiépített védőkorlátot-, védőláncot sem tisztelik, azon átugorva kísérlik meg az átkelést, ami nem mindég sikerül. Sajnos a kiépített gyalogos átkelőhely sem nyújt 100 %-os biztonságot, bizonyára Ti is hallotok olyan híreket, hogy a kijelölt átkelőhelyen üttették el a gyalogost. Nagyon fontos átkelés esetén a kellő körültekintés, a határozott viselkedés. Nem szabad az átkelésnél bizonytalankodni (*lelépek a járdáról, majd visszalépek*), ha eldöntöttem, hogy átmegyek, akkor tegyem azt a lehető leggyorsabban (*de nem futva*).

Van a közlekedésben egy elvárás a „*látni és látszani*” meghatározás.

Tudjátok-e, hogy mit jelent ez?

Nagyon gyakran előfordul, hogy az időjárási viszonyok befolyásolják látásunkat még nappal is, nem beszélve a reggeli és esti szürkületről. A járművezetők számára a KRESZ előírja, hogy szürkületben használják a tompított világítást a minél jobb láthatóság miatt, hiszen az nem elég, hogy Én mint járművezető jól látok, hanem biztosítanom kell azt is, hogy engem is jól lássanak.

A gyalogosok esetében azonban más a helyzet. Mit tud tenni, mit tehet a gyalogos?

Nappal tiszta időben a kellő körültekintés a fokozott figyelem elegendő, azonban korlátozott látási viszonyok között nő a baleseti veszélyforrás. Ilyen esetben célszerű a minél színesebb (rikítóbb) ruhák viselete.

Ma már egyre elterjedtebb a különböző fényvisszaverők alkalmazása cipőn, ruhán, sapkán vagy az éppen kezünkben lévő tárgyon. Egy KRESZ módosítás 2008. januártól kötelezővé teszi a gyalogosok számára lakott területen kívül (*az út úttestjén, leállósávján, útpadkán tartózkodó személynek*) a fényvisszaverős sárga mellény viseletét.

Gondoljatok bele, hogy milyen veszélyes esős, szürke időben egy sötétruhás személy az úttest szélén. A járművezető csak későn veszi észre, vagy egyáltalán nem látja, főleg ha nincs közvilágítás vagy épp egy szembejövő gépkocsi fénye vakítja el pillanatnyilag. Ilyenkor a baleset elkerülése általában csak a véletlenül, vagy a gyalogos lélekjelenlétén múlik.

A „látni és látszani” elvből talán a látszani a fontosabb, hiszen közlekedő partnerünk kellő távolságból történő észlelése után tudunk felkészülni a biztonságos közlekedésre, az egymás melletti elhaladásra.

A közlekedés másik leggyakoribb formája, főleg a Ti korotokban az utasként történő közlekedés.

Véleményetek szerint milyen veszélynek lehettek kitéve utasként?

Nagyon sok veszélyforrás van. Vegyük először a kerékpáron, segédmotoros-kerékpáron, motorkerékpáron utasként való közlekedést. Mind a három járműre KRESZ írja elő az utasokra vonatkozó szabályt.

Csak egy- két példa;

- nem lehet a kerékpár kormányán személyt szállítani, egyébként is a kerékpár pótlásán, egy 18 éven felüli szállíthat egy tíz éven aluli gyermeket,
- segédmotoros kerékpáron utas nem szállítható,
- motorkerékpáron csak akkor, ha megfelel a KRESZ előírásainak (*lába eléri a lábtartót, biztonságosan képes megkapaszkodni, sisakot visel*).

Következő csoport, amikor utasként közlekedünk személygépkocsiba, valamint tömegközlekedési járműveken (busz, villamos, trolis, metró, HÉV, földalatti, fogaskerekű).

Tudjátok-e, hogy milyen alapvető szabályokat kell betartanotok?

KRESZ jogszabály írja elő:

- Utas csak álló járműről szállhat le, és csak álló járműre szállhat fel.
- Nem zavarhatja a vezetőt a vezetésben.
- Nem utazhat a jármű külső részén, lépcsőjén, nem hajolhat ki az ablakon, nem nyithatja ki az ajtó, kivéve, ha erre a vezetőtől engedélyt kapott, vagy cselekményével nem veszélyezteti a közlekedés biztonságát, a személy- és vagyoni biztonságát.
- Állva nem utazhat, kivéve a tömegközlekedési járműveken.

Személygépkocsiban utazva, ha életkorod vagy magasságod nem éri el a jogszabályban előírtat, akkor csak biztonsági gyermekülésben utazhatsz. Tudom, bizonyos kor felett ez már „ciki”, főleg, ha ezt látja osztálytársad, barátod vagy barátnőd.

Ha azonban kinőtted a biztonsági gyermekülést, akkor a biztonsági öv használata kötelező, hiszen menetközben viszonylag alacsony sebességgel történő ütközés is végzetes lehet

Gyerekek!

A biztonság nem szégyen. Bizonyára sok olyan külföldi filmet láttok, ahol a biztonsági ülés vagy a biztonsági öv használata természetes dolog, sőt használatára a gyermek figyelmeztet.

Tömegközlekedési járművön utazva tartsd be az utasításokat. Ülve utazva, ha az üléshez biztonsági öv van felszerelve, használd. Állva utazva mindig kapaszkodj, hiszen ezzel elkerülsz a váratlan helyzetben bekövetkezett jármű mozgásából adódó sérülést. Viselkedéseddel ne vond el a járművezető figyelmét a vezetéstől, és ezt minden járművezetővel szemben tartsd be.

Bizonyára sokan vannak közöttetek, akik már járművezetőként is közlekednek, pl.: kerékpár vezetőjeként. ***(Fiatalkorúak számára tartandó előadás esetén a segédmotorozás már megemlíthető!)***

Tudjátok-e, hogy ki a vezető?

Vezető az a személy, aki az úton járművet vezet, vagy állatot hajt- vezet. Ezt a KRESZ jogszabályban rögzíti.

A járművek fogalmába beletartozik a kerékpár, a lovas fogat, és szinte minden más gépi meghajtású jármű. Az állatok vezetése, hajtása fogalmába azonban nem tartozik a kutya sétáltatás, hanem csak az igavonásra használt állat.

Kerékpár vezetőjeként, tudnotok kell, hogy csak a műszaki rendelet alapján felszerelt járművel szabad a közúti közlekedésben részt venni. A rendelet sok minden más mellett előírja a kerékpárra a kötelező és működő világítást, a biztonságos fékrendszert.

A jármű, hiába felel meg a műszaki előírásoknak, ha vezetője nem ismeri a közlekedéssel összefüggő szabályokat. Igen, mondhatjátok, hogy a kerékpár vezetéséhez nem kell hatósági vizsgát tenni, azonban ha nem ismeritek az alapvető szabályokat, akkor hogyan tudtok biztonságosan közlekedni?

A szabályok ismerete nélküli kerékpározás a lehető legveszélyesebb, hiszen a kerékpáros a legvédtelenebb a közlekedés más résztvevőjével szemben. Kerékpárút vagy kerékpársáv hiányában a gépkocsik között szlalomozni, a gépkocsik mellett hangtalanul elsuhanni veszélyes dolog, hiszen a jármű vezetője nem mindég figyel a mögöttes forgalmat, a járműve jobb oldalát pedig csak ritkán.

A segédmotoros-kerékpártvezető személy hivatalból kell, hogy ismerje a közlekedési szabályokat, hiszen a vezetői igazolványért hatósági vizsgát kell tennie.

Ennek ellenére sajnos elég gyakran előfordul, hogy segédmotor vezetői igazolvánnyal, de gyakran gépjárművezetői engedéllyel kerékpárosként közlekedő személy, a szabályokra fittyet hányva, szabálytalanul közlekedik.

Gyerekek!

A polgárőrnek joga van közlekedéssel összefüggő szabálysértések észlelése esetén intézkedni, viszont kötelezően intézkedik közlekedési bűncselekmény észlelésekor.

(A segédmotoron személyt szállítót figyelmezteti, és felszólítja a szabálysértés abbahagyására. A szabálysértés folytatása esetén azonban a rendőrség megérkezéséig visszatartja az elkövetőket. Közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény esetén, azonban minden esetben értesíti a rendőrhatalóságot és visszatartja az elkövetőt.)

A polgárőr nem csak szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése miatt intézkedik, hanem segít is a közlekedéssel összefüggő különböző helyzetek megoldásában.

A „diszkóbalesetek” elkerülése érdekében – sok esetben szülők bevonásával - megszervezik a főleg távolabb lakó gyerekek hazaszállítását. Ez általában vidéken fordul elő, ahol nincs tömegközlekedés, viszont biztosítani akarják a felfokozott hangulatú fiatalok biztonságos hazaérkezését.

Segít akkor is, ha pl. útszélén üzemanyag hiány miatt lerobbant gépkocsi vezetőjének üzemanyagot ad, vagy egy töltőállomásra szállítja a vezetőt, vagy oda vontatja gépkocsiját.

Segít az útszélén lerobbant gépkocsihoz szerelőt hívni, vagy Ő maga szerel (pl.: kereket cserél).

Segítséget nyújt közlekedési balesetek helyszínén, legyen az csak személyi sérülés nélküli koccanásos vagy akár halálos baleset. Elsősegélyt nyújt, értesíti a mentőket, rendőrséget illetve az intézkedésre jogosult más szervezetet. Ha szükséges, akkor biztosítja a helyszínt a hatóság kiérkezéséig. Indokolt esetben forgalmat irányít (terel) a baleset helyszínén.

A teljesség igénye nélkül most egy- két gondolatot kívánok mondani a többi közlekedési ágról.

2. Vasúti közlekedés

A vasúti jármű (vonat) egy kötött pályán közlekedő, utasokat és árut szállító közlekedési eszköz, amelyet megfelelő térítés ellenében bárki igénybe vehet.

A vonat az a másik közlekedési terület a közúti közlekedés után, ahol nem csak közlekedési szabálysértés és bűncselekmény történik, hanem gyakori az előző órán elhangzott bűncselekmények elkövetése is. Gyakori a lopás, a rongálás, de gyakran fordul elő erőszakos bűncselekmény is.

Sajnos az elkövetők között nagyon gyakori a fiatal tanuló, akik vagányságukat, bizonyítási vágyukat itt élik ki, hiszen a hatósági és felnőtt felügyelet ezen a területen még megoldásra vár.

Gyakori elkövetési formák a mozgó vonatról történő le- illetve felszállás. Különösen veszélyes a vonatból történő tárgyak (üres üveg, fémdoboz, stb...) kidobása.

Lehet, hogy csak csínytevésnek indul, vagy anyagi haszonszerzés végett teszik, hogy meggondolatlan, felelőtlen személyek (gyerek, felnőtt egyaránt) megrongálják a biztonsági berendezéseket, a jelzőkészülékeket, bele sem gondolnak abba, hogy milyen tragédia bekövetkezésének lehetnek okozói.

Nem csak esztétikailag, de anyagilag is nagy kárt okoznak az üléseket összeszabdalók, a különböző eszközöket leszerelők és a művészi hajlamaikat itt kiélni vágyó önkéntes festők (GRAFFITI-sek).

Gyerekek!

Tudjuk, hogy az ilyen cselekményeket elkövetők nem a magányosan utazók, hanem a csoportba verődött, egymást heccelő személyekből tevődik össze. Ha azonban a jobb érzésűek csoportja rászól a randalírozóra, vagy értesíti a vasúti személyzetet, elkerülhető lenne az észnélküli cselekedet. Ne tetsszen nektek ez a viselkedési forma.

3. Vízi közlekedés

A vízi közlekedés hazánkban mondhatjuk, hogy évszak és időjárásfüggő, hiszen nincs olyan terület, település, amelyet szárazföldön ne tudnánk elérni.

Vannak olyan települések, amelyek között a komppal való közlekedés gyorsabb, és nyugodtan mondhatjuk, hogy biztonságos. Emellett közlekedhetünk vízen hajóval, vagy különböző csónakkal.

A vízi közlekedést szigorú szabályok szabályozzák, a szabályok melletti jelzések talán még bonyolultabbak a közúti közlekedési szabályokéhoz képest.

A vízi közlekedésnek a szépsége mellett azonban megvannak a maga veszélyei. Vízi járművön utazva nagyon sok ember felszabadul, szabadságvágyat érez, amelynek hatására bátrabban néz szembe a számára még át nem gondolt veszéllyel.

Azt gondolja, hogy ha beleesek a vízbe, csak vizes leszek. Nem számol a következménnyel, hogy a vízi jármű maga alá „szippantja” a vízbe esett személyt, vagy éppen a víz minősége, hőfoka, láthatatlan mozgása miatt következhet be tragédia.

Virtuskodás a különböző tiltott helyről történő vízbeugrás, a tiltott helyen történő fürdőzés, vagy tapasztalat és engedély nélküli vízi jármű vezetése.

A balesetek elkerülése érdekében a polgárőrök területükön gyakran ellenőrzik a vízi közlekedést, a vízben történő mozgást.

4. Légi közlekedés

A légtér meghódítása IKARUS nevéhez fűződik, aki többszöri kísérlet után bizonyította, hogy az ember is képes repülni. Ezt a kísérletet és technikát kinőttük, hiszen ma már a repülők és űrhajók korát éljük.

Hazánkban a légi közlekedést törvény szabályozza, amely törvény nem csak a különböző légi jármű vezetőjének ír elő kötelező magatartási formát, hanem az utas számára is előírást tartalmaz.

Nagyon sok emberben benne van a repülési vágy, a szabad szárnyalás kipróbálása, ezért sokan hódolnak a sárkányrepülés és vitorlás repülés örömeinek. *(Megjegyezni kívánom, hogy nagyon sok fiatal kábítószer hatása alatt érzi, hogy tud repülni, azonban kísérlete tragédiához vezet, hiszen ez nem a klasszikus repülés!)*

A légi közlekedés hazánkban szigorú szabályok által szabályozott és szigorú ellenőrzéshez kötött közlekedési ág.

5. Vezetékes közlekedés

A vasúti-, a vízi-, a légi közlekedésről korábban már biztosan hallottatok, de **Tudjátok-e**, hogy mit is takar a vezetékes közlekedés?

Mint a nevében is benne van, vezetéken vagy rádióhullámokon keresztül történő egymás közti kommunikáció. Igen ez a telefon, valamint az informatikai (számítógépes) kommunikáció.

Ma már ez a kommunikációs rendszer is szigorú szabályokhoz kötött, amelynek ellenőrzése is szigorú, és megsértői büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

Ezen szabályok elsajátítói csak az a kör, akiknek ez a munkaterülete, hiszen ez egy felettebb bonyolult, a laikus számára szinte érthetetlen közlekedési ág.

(Van e kérdés az elhangzottakhoz?)

Viszont látásra gyerekek!

Módszertani ajánlás az előadás megtartásához

Az előadó legyen kedves, udvarias, de főleg barátságos.

Ne beszéljen lekezelő stílusban.

Az előadó ne olvassa fel az oktatási segédanyagot, hanem készüljön fel belőle és emlékezetből idézze a szöveget, mert ellenkező esetben a gyerekekből közömbösséget válthat ki.

A különböző témák bevezetése előtti kérdéseknél vonja be a gyerekeket a válaszadásba, ezzel növelheti az előadás színvonalát, amely a gyerekekben bizalmat ébreszt.

Kérdezze meg az egyes témák között, hogy kinek van kérdése vagy kinek mi a véleménye az elhangzottakról.

Mondjon el egy- két gyerekekkel kapcsolatos személyes élményt, de csak röviden, a tényekre hivatkozva, azonban ne önmagának csináljon reklámot.

A közúti közlekedésen túlmenően a különböző közlekedési ágazatokról nem muszáj beszélni, azonban megemlíetésük csak színvonalasabbá teszi előadásukat.

Felhasznált irodalom

1. A közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény
2. 1/1975. (II.5.) KPM – BM együttes rendelet + módosításai.
3. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény.
4. Polgárőr Szolgálati Kézikönyv.
5. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III.1.) BM rendelet.
6. Lázár László: KRESZ kézikönyv tanulóvezetőknek.
7. Lázár László: Műszaki ismeretek tanulóvezetőknek.
8. Lázár László: Jegyzet a polgárőrök speciális közlekedési képzéséhez.

Negyedik tanóra:

- rövid összefoglaló, ismétlés az első három órán elhangzottakról,
- tudásszint felmérés, feladatlap kitöltés.

**Köszöntelek benneteket
immár
negyedik találkozásunk alkalmával**

Gyerekek!

Most egy olyan óra következik, amelyet tudom nem nagyon szerettek, ez pedig egy feladatlap kitöltése. Nem kell megijedni, hiszen itt nincs osztályzat, nincs következmény, de lehet egy verseny, hogy ki tudja minél kevesebb hibával kitölteni a feladatlapot. A feladatlap tartalmaz általános ismerettel kapcsolatos kérdéseket, büntetőjoghoz kapcsolódó kérdéseket, valamint közlekedési kérdéseket és egy KRESZ totót.

Ehhez segítséget is adok, hiszen röviden átismételjük az eddig elhangzottakat, kivéve a KRESZ kérdéseket, amelyet saját tudásotokra alapozva kell megválaszolni. Mielőtt azonban elkezdeném, kérdezem, hogy van-e valakinek konkrét, a témákhoz kapcsolódó kérdése?

Az előadást tartó röviden beszéljen:

- Az OPSZ megalakulásáról.
- Céljáról, működéséről, említve a törvényi háttérrel.
- A polgárőr öltözékéről, felszereléséről.
- A polgárőr önként vállalt feladatairól.
- Sorolja fel az említett bűncselekményeket.
- Sorolja fel a sérülési fokozatokat.
- Említse meg a drogfogyasztás káros hatását.
- Sorolja fel a felelősségre vonás szempontjából a különböző korszakokat.
- Beszéljen a közúti közlekedésben betöltött szerepekről (gyalogos, utas, járművezető).
- Tegyen említést a forgalomirányításról az iskolák előtt.
- Mit jelent a látni és látszani elv.

Ez csak egy összefoglaló legyen, ne legyen több 5 - 8 percnél, és kezdje el a feladatlapok kitöltését.

Kitöltés után kérje meg a gyerekeket, hogy cseréljék ki egymás közt lapjaikat, és mondja el a helyes válaszokat.

Köszönje meg figyelmüket, majd köszönjön el.